

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітня програма	9954 Менеджмент організацій і адміністрування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9954
Назва ОП	Менеджмент організацій і адміністрування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Пойта Ірина Олександрівна, Робул Юрій Володимирович, Торган Володимир Володимирович, Іванова Марина Іллівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.04.2024 р. – 03.04.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/03/vidomosti-073b-moia.pdf
Програма візиту експертної групи	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/03/programa-073b.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування» враховує вимоги Стандарту вищої освіти України спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування ступеня вищої освіти бакалавра, інтереси здобувачів, стейкхолдерів, сучасні вимоги регіонального ринку праці. ОП є достатньо актуальною, оскільки забезпечує підготовку випускників до професійної управлінської діяльності в різних галузях економіки для забезпечення суб'єктів різних організаційно-правових форм кваліфікованими кадрами в сфері управління та адміністрування. Програма узгоджується з місією та стратегією розвитку ЗВО за своїми цілями, забезпечується викладачами з відповідною кваліфікацією. У ЗВО створені рівні та прозорі умови вступу та навчання на ОП. Організація освітнього процесу відповідає принципу «академічної свободи». У ЗВО побудовані чіткі, зрозумілі та прозорі процедури дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу, але були виявлені окремі проблемні випадки, які потребують виправлення. У Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця відсутня дискримінація за будь-якою ознакою. Реалізація ОП у ЗВО є прозорою і чітко регламентованою освітнім процесом. ОП мають вагомий значення для ЗВО та стратегічного розвитку міста Харкова та України. Під час проведення акредитаційної експертизи із використанням технічних засобів відеозв'язку експертна група перевірила достовірність інформації, яка була подана у відомостях про самооцінювання ОП, провела zoom-зустрічі з відповідними фокус-групами, що надало можливість прийти до висновку щодо належного рівня організації діяльності за ОП «Менеджмент організацій і адміністрування». Разом з тим, експертна група вважає, що існують резерви для покращення якості освітньої діяльності у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Підтримка та зацікавленість роботодавців у даній ОП, залучення до змістовного громадського обговорення, опитування, рецензії, участь у практичній складовій (виробнича та переддипломна практики), наявні позитивні відгуки про організацію освітнього процесу, більшість роботодавців є випускниками даної ОП 2. Дотримання принципів академічної свободи при виборі тем, керівників дипломних робіт, місць практики 3. Існує досвід успішної реалізації програми навчання здобувачів за дуальною формою освіти, що дозволяє формувати індивідуальну траєкторію, обираючи форму навчання та поглиблену практичну підготовку 4. Поєднання навчання з науковими дослідженнями НПП та студентів; результативна діяльність наукового гуртка «Проблеми менеджменту суб'єктів господарювання та управління процесами трансформацій на підприємстві» (6 тез доповідей здобувачів на конференції), окреме видання для апробацій наукових досліджень здобувачів («Молодіжний економічний вісник»); наявні фахові видання категорії Б («Економіка розвитку», «Управління розвитком», «Бізнес Інформ») 5. Сайт ПНС, реалізований на платформі Moodle з розширеним функціоналом та доопрацьованим ХНЕУ інтерфейсом, який дає можливість ефективно організувати навчання здобувачів, у тому числі й у дистанційному режимі (інтеграція Moodle та Zoom; можливість формування індивідуального розкладу здобувача з урахуванням вибіркових компонентів; оригінальний та зручний інтерфейс) 6. Формування індивідуалізованого розкладу у ПНС як для НПП, так і для здобувача із зазначенням обраних варіативних ОК. Розміщена у системі дистанційної освіти технологічна карта добре візуалізована, демонструє послідовність проведення усіх видів навчання та деталізує бали за часом та за видами завдань. Усі РП обов'язкових ОК мають конкретні методи навчання (лекції-провокації, лекції діалоги, кейс-метод, семінари-дискусії) та приклад екзаменаційного білету 7. Відділ молодіжної політики та соціального розвитку активно займається соціальною підтримкою, організуючи лекції за ОК «Вступ до фаху», де надаються роз'яснення щодо соціального захисту, безпеки та особливостей організації освітнього процесу в умовах військового стану 8. Доступність до ОП (її проекту на наступний рік) та всіх попередніх варіантів програми у відкритому доступі. Крім того, наявна таблиця, що відображає пропозиції та зміни до ОП 9. Визначення якості ОП відбувається комплексно за 50 параметрами, які зведені у 8 груп показників: А. Доступ до інформації щодо ОП, структура ОП; Б. Якість викладання; В. Якість оцінювання; Г. Академічна доброчесність; Д. Освітнє середовище та академічна підтримка; Е. Індивідуальна траєкторія навчання; Є. Практична підготовка; Ж. Загальне враження від програми 10. Наявність Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (Ради якості), метою діяльності якої є забезпечення та моніторинг реалізації стратегії Університету та політики забезпечення якості вищої освіти за участі внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Унікальність ОП прописана не чітко і носить загальний характер. Рекомендація: конкретизувати унікальність ОП через додаткові СК, ПРН або унікальні ОК 2. Рекомендації стейкхолдерів було враховано лише у вибіркових ОК, які самостійно не формують компетенції та ПРН. Відповідно, основний зміст ОП для здобувачів, які не обирають ці вибіркові компоненти, не змінюється 3. Положенням про розроблення ... та оновлення ОП не передбачено чітко встановлених термінів проведення громадського обговорення проекту ОП. ЕГ рекомендує визначити в Положенні ці терміни 4. Негнучка система вибору вибіркових ОК звужує можливість формування індивідуальної траєкторії через потребу робити вибір ОК на 2 семестрі навчання (майори) і у 4 семестрі (мейджори) на весь період навчання. Розширити можливості вибору вибіркових ОК, зробити гнучкими вимоги щодо мінімальної кількості здобувачів у

групі для вивчення ОК 5. В Методичних рекомендаціях до написання дипломної роботи відсутнє положення, яке стосується процедури вибору призначення та зміни керівника. Рекомендуємо передбачити процес вибору, призначення та процедуру зміни керівника. Визначити окрему процедуру для врегулювання конфліктів між керівником практики, керівником дипломної роботи та студентом, а також включити в цей процес правила зміни керівника дипломної роботи, у тому числі у випадках конфліктів 6. У ОК 28 виявлено посилення на застарілу літературу, у тому числі російською мовою. Рекомендація: посилити контроль за дотриманням вимог п. 2.1.6 Положення Про робочу програму навчальної дисципліни, не використовувати літературні джерела російською мовою 7. Наявна практика використання у СПН навчальних посібників без дотримання авторських прав в ОК Адміністративний менеджмент розміщено посібник М.М. Новікова. Конспект лекцій «Адміністративний менеджмент», що не відповідає духу академічної доброчесності. Рекомендовано забезпечити дотримання авторських прав на посібники та матеріали, які використовуються у навчальному процесі, як складовою академічної доброчесності 8. Форма атестації потребує уточнення та приведення у відповідність до Стандарту вищої освіти, де зазначено, що формою підсумкової атестації є захист кваліфікаційної роботи. Рекомендовано назву атестації ОК39 Дипломна робота змінити на ОК39 Кваліфікаційна робота і, відповідно, уточнити назви атестації в усіх супровідних документах 9. ЕГ виявила невідповідність щодо кадрового забезпечення такої ОК для ОПП 2023 р. вступу ОК40 Маркетинг у соціальних мережах (викладається на 3 курсі, 6 семестр) в Табл. 2 відомостей СО вказана викладач Мартиненко М.В., для ОПП 2021 р. вступу у розкладі зазначена викладачка Ларіна К.В. Рекомендується: підвищити якість організації кадрового забезпечення викладання за ОК відповідно ОП та ПРН

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП Менеджмент організацій і адміністрування розроблено відповідно до Стандарту ВО України першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент (Наказ МОН України №1165 від 29.10.2018 р.), затверджено Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця (Протокол №6 від 23.05.2023 р.) і введено в дію наказом ректора №144 від 23.5.2023 р. Програма є актуалізованим і вдосконалим варіантом попередніх освітніх програм відповідно до освітніх потреб, внутрішнього моніторингу якості ОП, пропозицій внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. На основі вивчення документів ЕГ зазначає, що ОП має чітко сформульовані цілі і мету, що полягає у підготовці випускників здатних до професійної управлінської діяльності в різних галузях економіки для забезпечення суб'єктів різних організаційно-правових форм кваліфікованими кадрами в сфері управління та адміністрування. Дані цілі корелюють з концепцією освітньої діяльності в університеті, яка орієнтована на формування патріотичної, всебічно розвиненої, творчої особистості, здатної до самовизначення і самореалізації, компетентного професіонала для наукової, інноваційної та практичної роботи в суспільно-економічній сфері, яка прописана у Статуті університету, затвердженого наказом МОН України № 1528 від 09.12.2019 р. (запит п. 19) та узгоджуються з місією, яка наведена у Стратегії розвитку ХНЕУ до 2027 р., прийнята Вченою радою 02.06.2020 р. (запит п. 20). Цілі ОП відповідають спеціальності. Особливістю підготовки за ОП є вироблення компетентностей до використання технологій адміністрування та управління діяльності суб'єктів різних організаційно-правових форм на основі аналізу економічних показників діяльності за функціональними областями та із застосуванням прогресивних комунікативних технологій. Позитивною практикою є додавання до ОП спеціальних (фахових) компетентностей (СК16. Здатність до застосування моделей і методів розроблення, прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності. СК17. Здатність до побудови системи адміністрування суб'єктів різних організаційно-правових форм на основі адміністративних рішень з використанням технологій адміністрування. СК18. Здатність обґрунтовувати вибір методичних підходів для проведення економічного аналізу діяльності суб'єктів різних організаційно-правових форм різних галузей). ЕГ зазначає, що загально сформульовані цілі ОП не визначають її унікальності, не дозволяють відрізнити її від інших та потребують уточнення, що дозволить ОП диференціювати від аналогічних програм та виокремити унікальність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі та ПРН ОП визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів), а саме здобувачів ВО, випускників ОП, роботодавців, представників академічної спільноти, інших стейкхолдерів. Так, до складу робочої групи з розробки ОП залучаються здобувачі ВО (Васильченко О.О) та роботодавці (Люк І.Я.). Також

на ОП отримано рецензії зовнішніх рецензентів – Евджі Реджеп (генеральний директор ТОВ «EVCI PLASTIK LTD»), А.А. Русецький (директор ТОВ «ОКО МАШИНА»). Постійно опрацьовуються зауваження, пропозиції та рекомендації, що надаються різними стейкхолдерами під час систематичних опитувань наукової спільноти (<https://cutt.ly/bw4qQejk>), роботодавців (<https://cutt.ly/rw4qQWNT>) та здобувачів (<https://cutt.ly/Hw4qWw3v>). На зустрічі 4 здобувачі ВО та зустрічі 11 випускники підтвердили, що моніторинг задоволеності якістю ОП відбувається системно і до їх побажань та рекомендацій дослуховуються. При формуванні цілей та ПРН ОП було враховано думку роботодавців (протоколи засідань кафедри №16/1 від 21.05.2021 р., №20 від 05.05.2022 р., №11 від 30.01.2023 р.). За пропозицією Евджі Реджепа (ТОВ «EVCI PLASTIC») змінено ОК12 «Світове господарство і міжнародні економічні відносини» на «Основи міжнародних економіки та менеджменту»; за пропозицією Сумбатова С.Р. (ТОВ ФК Сумбуд Інвест) до переліку вибіркового ОК – мейджорів включено «Ризик-менеджмент» та «Менеджмент командної роботи» (забезпечує досягнення РН20). На зустрічі 6 стейкхолдери підтвердили інформацію надану в протоколах, що їх дійсно залучали до обговорення ОП. Усі зовнішні та внутрішні стейкхолдери мають змогу долучитися до громадського обговорення проєкту ОП, який розміщується у відкритому доступі на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/9w4qEs3k>) і заповнити відповідну форму для зауважень і пропозицій, які потім обговорюються на засіданнях кафедри із запрошеними стейкхолдерами (протоколи дод. у відповіді на запит п. 17). Пропозиції від стейкхолдерів також надходять під час особистого спілкування з гарантом, а також через електронне листування на етапі моніторингу та перегляду ОП. Виявлення та врахування позицій стейкхолдерів було підтверджено на зустрічах 4, 6, 11 зі здобувачами ВО, роботодавцями і випускниками, тому ЕГ мала змогу пересвідчитися, що залучення стейкхолдерів мало справжній, а не формальний характер. Однак, рекомендації стейкхолдерів було враховано лише у вибіркового ОК, які самостійно не формують компетенції та програмні результати навчання. Відповідно, основний зміст ОП для здобувачів, які не обирають ці вибіркові компоненти, не змінюється.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Контекст, у якому існує ОП, відображає тенденції розвитку спеціальності та дозволяє випускникам програми бути конкурентоспроможними на регіональному та загальнодержавному ринках праці. Цілі та ПРН ОП узгоджуються зі стратегічними цілями Стратегією розвитку Харківського регіону на 2021–2027 рр. (<https://cutt.ly/Jw4qRVPK>), такими як: Стратегічна ціль 1. Забезпечення високої якості життя населення на всьому просторі регіону; Стратегічна ціль 3. Побудова конкурентоспроможної та смарт-спеціалізованої просторової економіки з високою доданою вартістю; Стратегічна ціль 4. Забезпечення інвестиційно привабливого клімату в регіоні і створення інноваційної та інвестиційної інфраструктури. Робочою групою здійснюється системний моніторинг ринку праці щодо попиту на фахівців з менеджменту і наявності відповідних вакансій у Харківській області, відстежується зайнятість випускників після закінчення навчання, їх працевлаштування за спеціальністю, відповідність вимогам роботодавців. «Лабораторією кар'єри» систематично публікуються вакансії для здобувачів і випускників (<http://job.hneu.edu.ua/>). Випускники працевлаштовані за фахом, затребувані регіональним і національним бізнесом, що підтверджено на зустрічах 6, 11 з випускниками і роботодавцями. При формуванні ОП враховано досвід аналогічних закладів науки і освіти: а) вітчизняних – ОП Київського національного університету ім. Т. Шевченка та Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника при формулюванні РН20; Київського столичного університету ім. Б. Грінченка – РН21; Національного університету Запорізька політехніка – частково враховано під час побудови структурно-логічної схеми ОП; б) іноземних – Економічний університет м. Варна (Болгарія), Університет економіки (Вища школа економіки) м. Бидгощ (Польща), Лісабонський університет Iscte (Португалія). Таким чином, ЕГ пересвідчилась, що врахування досвіду аналогічних ОП спрямовано на підготовку компетентних, затребуваних ринком фахівців, спроможних будувати кар'єру в Україні та за її межами.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП дозволяє досягти ПРН, визначених стандартом вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 р. № 1165 (<http://surl.li/qzxnw>). Програмні результати ОП відповідають вимогам 6-го рівня Національної рамки кваліфікацій для першого (бакалаврського) рівня освіти. Враховуючи сучасні умови ведення бізнесу, тенденції розвитку спеціальності і регіонального ринку праці, галузевий контекст і рекомендації стейкхолдерів до ОП були введені додаткові спеціальні (фахові) компетентності (СК16, СК17 та СК18) програмні результати навчання (ПР18, ПР19, ПР20, ПР21), які підкреслюють особливість ОП. Порядок і логіка набуття компетенцій та ПРН відображена у структурно-логічній схемі ОП. Програмні результати навчання забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами, що свідчить про досягнення результатів навчання і дає право ЕГ стверджувати, що освітня програма 2023/2024 року навчання розроблена у відповідності до діючого стандарту ВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ЕГ вважає, що позитивною є практика тісної співпраці усіх стейкхолдерів у формуванні та перегляді ОП, включення до групи розробників представників стейкхолдерів (здобувачі та роботодавці), врахування їх рекомендацій при оновленні ОП (уточнено мету, фокус, визначено ПРН (РН18-РН21) та спеціальні компетентності (СК16-СК18)), участь у практичній складовій (практики, як виробнича, так і переддипломна), рецензування ОП, наявні позитивні відгуки про організацію освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Унікальність ОП прописана не чітко і носить загальний характер. Рекомендація: конкретизувати унікальність ОП через додаткові СК, ПРН або унікальні ОК. 2. Рекомендації стейкхолдерів було враховано лише у вибіркових ОК, які самостійно не формують компетенції та ПРН. Відповідно, основний зміст ОП для здобувачів, які не обирають ці вибіркові компоненти, не змінюється. Рекомендація: рекомендації стейкхолдерів слід враховувати в обов'язкових ОК (теми, практичні завдання в межах ОК).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОП та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності, потреби ринку праці, особливості галузевого та регіонального контексту, й передовий досвід національних та міжнародних ОП. ОП забезпечує підготовку здобувачів за спеціальністю та дозволяє досягти заявлених програмних результатів навчання. Виходячи з наведеної інформації та встановлених експертною групою фактів під час дистанційної акредитації, можна вважати відповідність ОП Критерію 1 достатньою

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Статтею 5 ЗУ «Про вищу освіту» (відповідно до п. 5) для отримання ступеня бакалавр передбачено обсяг ОПП 180–240 кредитів ЄКТС (<http://surl.li/fbpan>). Обсяг ОПП, що реалізується на першому рівні вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця становить 240 кредитів ЄКТС (<https://cutt.ly/kw9R6B8B>), що повністю відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження та обсягу освітньо-професійних програм. З 240 кредитів ЄКТС загальний обсяг обов'язкових компонент 120 кредитів, за вибором здобувачів першого рівня ВО – 60 кредитів ЄКТС. Дана ОПП в останній редакції розроблена у відповідності до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затвердженого і введеного в дію МОН України №1165 від 29.10.2018 р. (<https://cutt.ly/cw9R7qXA>), ухвалена рішенням вченої ради від 23.05.2023 р. та введена в дію Наказом ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця №144 від 23.05.2023 р. і розміщена у вільному доступі на сайті ЗВО у вкладці Освіта / Освітні програми (<https://cutt.ly/Iw9R3FKV>)

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП є структурованою та змістовною. ОК підпорядковані певній логіці навчання й викладання. Кожен ПРН охоплений змістом ОПП та корелює із загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями. В ОПП визначений профіль із розміщенням загальної інформації, мети, фокусу, предметної області, придатності випускників до працевлаштування, переліку компетентностей (інтегральна, загальні, спеціальні), результатів навчання та структури ОПП. Позитивним аспектом є візуалізація послідовності та взаємозв'язків обов'язкових ОК в ОПП. Унікальність ОПП забезпечується такими РН: по-перше, РН18. Демонструвати здібність розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень у системі діяльності суб'єктів різних організаційно-правових форм в

умовах невизначеності; по-друге, РН19. Обґрунтувати підходи щодо організації діяльності адміністрації суб'єктів різних організаційно-правових форм згідно системи адміністративних рішень з використанням технологій адміністрування; по-третє, РН20 Демонструвати навички управління людськими ресурсами суб'єктів різних організаційно-правових форм; та, в-четвертих, РН21 Демонструвати навички аналізу діяльності суб'єктів різних організаційно-правових форм різних галузей за функціональними областями та узагальнення його результатів. При цьому РН18 забезпечують ОК15, ОК19, ОК22, ОК27, ОК28, ОК29, ОК34, ОК35, ОК37, ОК38; РН19 забезпечують ОК10, ОК14, ОК16, ОК17, ОК18, ОК24, ОК29; РН20 забезпечують ОК18, ОК19, ОК22, ОК24, ОК27, ОК28, ОК31, ОК32, ОК38, ОК39; а РН21 – ОК6, ОК11, ОК15, ОК19, ОК27, ОК30, ОК34, ОК35. Доступ до обов'язкових ОК є відкритим із чітким поясненням щодо кількості кредитів та форми підсумкового контролю (<https://cutt.ly/rw9A7wuD>). ЕГ з'ясувала, що кожна РП обов'язкової ОК містить конкретні методи навчання та приклад екзаменаційного білету, що є позитивним досвідом і дозволяє здобувачам легше орієнтуватися у формах та методах контролю. За запитом ЕГ №16 отримано Протокол №5 засідання кафедри менеджменту, логістики та інновацій від 27.02.2024, на якому відбулося обговорення форм і методів навчання, які використовуються при викладанні ОК. ЕГ під час відеозустрічі переканалася, що в класах викладачів в Moodle розміщені технологічні карти, які добре візуалізують послідовність проведення усіх видів навчання та деталізують бали за часом та за видами завдань. Наявна в ОПП матриця (таблиця 2) відображає поєднання визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів. За ОПП 2020 р. відбувається підготовка 70 здобувачів (56 очна денна та 14 заочна); за ОПП 2021 р. – 58 здобувачів (48 очна денна та 10 заочна); за ОПП 2022 р. – 30 здобувачів (25 очна денна та 5 заочна); за ОПП 2023 р. – 46 здобувачів (39 очна денна та 7 заочна), опитування яких дозволяє зробити висновок, що здобувачі можуть досягти заявлені цілі та програмні результати навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності та орієнтований на підготовку випускників до професійної управлінської діяльності в різних галузях економіки для забезпечення суб'єктів різних організаційно-правових форм кваліфікованими кадрами в сфері управління та адміністрування. Обов'язковими ОК, які підкреслюють особливість та унікальність ОПП є: ОК18 Комунікативний менеджмент, ОК28 Прийняття та реалізація управлінських рішень, ОК29 Адміністративний менеджмент, ОК32 Управління людськими ресурсами, ОК40 Маркетинг у соціальних мережах. Загальна кількість кредитів - 23 ЄКТС. Гнучкі навички (soft skills) формуються шляхом опанування таких ОК: ОК1 Історія української культури, ОК5 Українська мова (за професійним спрямуванням), ОК13 Етика бізнесу, ОК18 Комунікативний менеджмент, ОК36 Тренінг-курс «soft skills». За Запитом ЕГ №15 отримано перелік ліцензованих програм, які використовуються під час вивчення конкретних ОК ОП. Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти застосовуються в ОК31 Тренінг-курс «Комп'ютерні облікові системи в управлінні підприємством» (Програма «Облік SaaS»), в мейджорі «Інформаційні системи в менеджменті» (надбудови Excel як Power Query та Power Pivot, короткі макроси на VBA в межах Microsoft Office 365), в ОК15 «Статистика» (IBM SPSS Statistics Trial). Усі програмні результати навчання забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами. За всіма ОК розроблені робочі програми навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/Ew8I9AmM>), в яких детально описані методи навчання, серед яких ЕГ виокремила лекцію-провокацію, словесні, наочні, практичні тощо. Детально всі методи, види та форми навчання наведені у Положенні про організацію освітнього процесу (уточнення термінів) (<http://surl.li/aesal>). Провівши аналіз ОПП, ЕГ стверджує, що теоретичний і практичний зміст повністю відповідає предметній області спеціальності 073 Менеджмент

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОПП має структуру, яка передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії (Запит ЕГ №1), зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі 25% від загального обсягу ОПП, що відповідає 35 кредитам за циклом загальної підготовки та 25 кредитів за циклом професійної підготовки, що відповідає передбаченим законодавством нормам (ст.62, п.15 ЗУ «Про вищу освіту» – не менше 25%). Питання індивідуальної освітньої траєкторії та вільного вибору навчальних дисциплін регулюють такі нормативні документи: 1) Положення про організацію освітнього процесу (уточнення термінів) (<http://surl.li/aesal>), Порядок формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм (п.3 Формування вибіркової складової навчального плану бакалаврського рівня ВО) (<http://surl.li/bgmvs>), Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (п.2 Порядок формування ІНП, п.3 Порядок ведення ІНП, п.4 Контроль виконання ІНП) (<http://surl.li/aesau>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (п.1.10.2 Індивідуальна академічна мобільність) (<http://surl.li/aesav>). В ході zoom-зустрічі із здобувачами з'ясовано, що вони проінформовані стосовно порядку і процедури вибору. ЕГ впевнилася, що студенти мають доступ до всіх каталогів вибіркової складової освітніх програм, а відмовою до зарахування на курс може бути недостатня кількість здобувачів (менше 25 осіб), а сам вибір здійснюється на початкових курсах (1 та 2) на всі курси навчання. Це було продемонстровано шляхом отримання гостьового доступу з пристроїв здобувачів (Запрос ЕГ №6). Проректор з навчально-методичної роботи запевнила, що при необхідності здобувачі можуть написати заяву та змінити свій вибір. Навчальним планом передбачено вибір таких дисциплін (кожна з яких має 5 кредитів ECTS): на першому курсі ВК1 підприємницького спрямування; трьох дисциплін на другому курсі – ВК2 соціально-психологічного спрямування, ВК4 та ВК5 (майнор або вільний вибір); п'яти дисциплін на третьому курсі – ВК3 правового

спрямування, ВК6 та ВК7 (майно або вільний вибір) і ВК8 та ВК9 (мейджор); трьох дисциплін на четвертому курсі ВК10, ВК11, ВК12 (мейджор). Перелік вибірових компонентів (<https://cutt.ly/hw9Ho3IZ>) включає дисципліни як 2023–2024, так і ретроспективну вибірку, починаючи з 2016–2017 н.р., що дозволяє прослідкувати зміни у запитях стейкхолдерів щодо наповнення навчання за ОК. Позитивною практикою є наявність презентації «Формування індивідуальної траєкторії навчання», який візуалізує процедуру вибору вибірових ОК (<https://cutt.ly/fw8c7jBg>). На запит ЕГ №1 було отримано Індивідуальні навчальні плани бакалаврів (по 2 штуки) кожного курсу навчання (1, 2, 3, 4 курси), аналіз яких підтвердив, що вибірові ОК різняться у здобувачів одного курсу, що підтверджує наявність індивідуальної освітньої траєкторії та індивідуального вибору ОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

На запит ЕГ№ 13 було отримано посилання на вільний доступ до навчального плану ухваленого Вченою радою протоколом №6 від 23.05.23 р. та затвердженого Наказом ректора №145 від 23.05.2023 (<https://cutt.ly/ow8FC2pu>), яким передбачено 12 кредитів ЄКТС на ОК30 Виробничу практику (3 кредити ЄКТС) та ОК38 Переддипломна практика (9 кредитів ЄКТС). У графіку навчального процесу у зведеному бюджеті часу зазначена тривалість практик 2 та 6 тижнів відповідно на третьому та четвертому роках навчання. У вільному доступі на вкладці Практика розміщено Положення Про організацію практики студентів (<http://surl.li/fkduk>), яке нормативно регулює проходження практики та за яким робочі програми практик повинні оновлюватися один раз на рік, або бути прологнованими. Робочі програми практичної підготовки здобувачів ОПІ, Бази практики розміщені в інформаційному пакеті (<https://cutt.ly/7w8F9bZj>). Передбачено дотримання таких положень практики: 1) прослухати інструктаж, оформити щоденник, індивідуальне завдання, заповнити календарний графік, отримати направлення на практику та на поселення; 2) прибути на базу практики, пройти інструктаж з ТБ та БП; 3) скласти звіт. На Запит ЕГ №10 було отримано Звіт з виробничої практики студентів денної (у ФОП Тітов К.М., керівник від ЗВО М.І. Пасько) та заочної форми навчання (ТОВ «VLADI», керівник В.В. Самойленко). Звіти виконано у відповідності до методичних рекомендацій за звітністю 2021 р. На Запит ЕГ №11 у кабінеті розміщено звіти з переддипломної практики студентів денної (ТОВ «УКРПОСТАЧ», керівник Г.В. Демченко) та заочної форми навчання (ТОВ «Медгрант», керівник І.М. Козлова), завданням якої є опанування системи умінь і набуття навичок щодо вирішення типових завдань відповідно до посад, які зможе обійняти випускник, отримання практичного досвіду роботи на підприємствах, формування уявлення у здобувачів основних принципів організації діяльності підприємств та опанування організаційно-технологічних процесів менеджменту на підприємстві. Звіт з переддипломної є основою написання дипломної роботи, методичні рекомендації до якої наведені на сайті кафедри (<https://cutt.ly/Zw8GdHCA>). В Методичних рекомендаціях до написання дипломної роботи (<https://cutt.ly/Tw3dkfCs>) відсутні положення, яке стосується процедури вибору, призначення та зміни керівника. Тематика дипломних робіт на 2023–2024 н.р. (<https://cutt.ly/Mw8GffMQ>) пов'язана з проблематикою менеджменту різних суб'єктів господарювання. ЕГ виділила такі теми (Наказ від 01.02.2024 р. №137–С) дипломних робіт за ОПІ: «Формування системи мотивації основного персоналу підприємства» (О.Ю. Алексєєва), «Удосконалення управління оборотним капіталом підприємства» (В.В. Громак), «Удосконалення управління ефективністю діяльності підприємства при впровадженні інвестиційно-інноваційних проєктів» (А.В. Каднова), «Використання соціальних мереж для просування продукції підприємства в умовах діджиталізації» (Т.А. Ткаченко).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПІ дозволяє забезпечити набуття здобувачами освіти соціальних навичок (soft skills) в процесі засвоєння таких ОК: ОК1 Історія української культури, ОК2 Іноземна мова (за професійним спрямуванням), ОК5 Українська мова (за професійним спрямуванням), ОК13 Етика бізнесу, ОК18 Комунікативний менеджмент, ОК25 Основи науково-аналітичних досліджень, ОК32 Управління людськими ресурсами, ОК33 Іноземна мова академічної та професійної комунікації, ОК36 Тренінг-курс «soft skills». Треба відмітити, що здобувачі можуть стати членами гуртка «Проблеми менеджменту суб'єктів господарювання та управління процесами трансформацій на підприємстві» (<https://cutt.ly/tw82pbzl>). на щомісячних засіданнях якого обговорюються результати наукових досліджень за напрямками менеджменту, бренд-менеджменту, адміністративний менеджмент, планування та організація діяльності підприємства, комунікативний менеджмент дослідження конкурентних переваг та затребуваності випускників ЗВО на ринку праці. Представлені тези доповідей здобувачів освіти, які навчаються на даній ОПІ. ЕГ визначає наступні ключові соціальні вміння, які реалізуються через ОПІ: здатність до ефективної комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп і в міжнародному контексті; застосування індивідуальних і групових методик для стимулювання творчості; дотримання етичних принципів у комунікаційній діяльності; розвиток особистих лідерських навичок, зокрема навичок саморегулювання, самомотивації та самоаналізу. Ці компетентності забезпечують майбутнім бакалаврам менеджменту здійснювати соціальні комунікації. Доказами є публікації тез за участю у XVII та VIII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Конкуренентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики» (<https://cutt.ly/Dw82gPbP>)

7. Зміст освітньої програми ухвалює вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/aesal>) визначено навчальний тиждень аудиторної роботи, який не повинен перевищувати 30 академічних години для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Під час зустрічі із гарантом було з'ясовано, що самостійна робота складає 12 год на 1 кредит. Заняття передбачені впродовж першого, другого, третього років навчання у двох семестрах та четвертого року лише у першому семестрі. Впродовж 6 тижнів практичної підготовки та 7 тижнів виконання дипломної роботи аудиторне навчання не передбачене. ЕГ ознайомилась із розкладом занять, який є у вільному доступі на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/Uw9KkCRV>). Позитивною практикою є можливість здобувачу отримати свій розклад із зазначенням саме його обраних варіативних ОК, що дозволяє оптимізувати розклад як НПП, так і студентів. У відомостях про СО сказано, що розподіл навчальних годин на аудиторну та самостійну роботу за навчальними тижнями та видами навчальної роботи здобувача за певною ОК відображено в робочому плані, посилення на який було отримано за Запитом ЕГ №13, та технологічній карті, яку членам ЕГ було продемонстровано під час гостьового доступу до корпоративної платформи дистанційного навчання (Запит ЕГ №6). Відеозустрічі ЕГ із здобувачами довели, що розподіл навчального навантаження за навчальним планом щодо аудиторної/самостійної роботи є достатнім і дозволяє оптимально сформувавши програмні результати навчання, що також підтверджено результатами анкетування здобувачів даної ОП (<http://surl.li/rnxup>)

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ЗВО розроблено Положення Про дуальну форму здобуття вищої освіти (<http://surl.li/qcwkq>), Положення про порядок організації та проведення підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти (<http://surl.li/fkduq>), за якими освітня програма за дуальною формою та графік освітнього процесу – це окремі документи, які враховують вимоги роботодавця та вимоги до компетентності та кваліфікації здобувача вищої освіти. На сайті кафедри (<http://surl.li/rlvdc>) є вкладка “Дуальна форма навчання”, де відображена інформація щодо навчання Шаповалової Г.В. за дуальною формою на підставі договору з АТ “Турбоатом” №24-04 від 27.11.2018 у 2020–21 н.р. (Наказ №1144-С від 9.11.2020) під керівництвом проф. Ястремської О.М. Під час зустрічі з гарантом ЕГ поставила питання щодо подальшого працевлаштування Шаповалової Ганни, на що була отримана відповідь, що здобувачка писала дипломну роботу під керівництвом гаранта та працювала на цьому підприємстві. ЕГ вважає позитивною практикою навчання здобувачів за дуальною формою освіти, що дозволяє формувати індивідуальну траєкторію шляхом вибору форм навчання та забезпечення поглибленої практичної підготовки здобувачів

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1) Розміщена у системі дистанційної освіти технологічна карта добре візуалізована, демонструє послідовність проведення усіх видів навчання та деталізує бали за часом та за видами завдань 2) Наявність у вільному доступі презентація «Формування індивідуальної траєкторії навчання» допомагає розібратися здобувачам з процедурою вибору вибіркового ОК 3) Формування індивідуалізованого розкладу у Персональній навчальній системі як для НПП, так і для здобувача із зазначенням обраних варіативних ОК 4) Дотримання принципів академічної свободи при виборі тем, керівників дипломних робіт та місць практичної підготовки, що підтверджує студентоцентроване спрямування освітнього процесу у ЗВО 5) Існує досвід успішної реалізації програми навчання здобувачів за дуальною формою освіти

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1) Вибіркові ОК обираються здобувачами на початкових курсах (1 та 2) на всі наступні курси навчання, що обмежує формування їх індивідуальної освітньої траєкторії, оскільки здобувачі на 1, 2 курсах не можуть орієнтуватися щодо їх подальшого розвитку. Рекомендуємо забезпечити більш гнучкі можливості для вибору вибіркового компонента за індивідуальним принципом, а не блоком, у тому числі у 5–7 семестрах і розглянути зменшення мінімальної кількості здобувачів для того, щоб дисципліна вважалася обраною 2) В Методичних рекомендаціях до написання дипломної роботи відсутнє положення, яке стосується процедури вибору, призначення та зміни керівника. Рекомендуємо прописати процес вибору, призначення та процедури зміни керівника

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями. ОПП є змістовною та структурованою. ОК підпорядковані певній логіці викладання й навчання. Кожен ПРН охоплений змістом ОПП та корелює із фаховими компетентностями. В ОПП наявна візуалізація послідовності та взаємозв'язків обов'язкових ОК. Зміст ОПП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності та орієнтований на підготовку випускників до професійної управлінської діяльності в різних галузях економіки для забезпечення суб'єктів різних організаційно-правових форм кваліфікованими кадрами в сфері управління та адміністрування. ОПП має структуру, яка передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, враховуючи можливість навчання за дуальною формою освіти. В навчальному плані передбачено виробничу та переддипломну практики на підприємствах-базах практики. ОПП дозволяє забезпечити набуття здобувачами освіти соціальних навичок (soft skills)

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила і процедури вступу на ОП «Менеджмент організацій і адміністрування» у ХНЕУ ім. С. Кузнеця регулюються за допомогою нормативних документів, а саме: Правилами прийому до ХНЕУ ім. С. Кузнеця в 2023 р. (далі – Правила прийому) (<https://cutt.ly/fw4qbEAz>), Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 р. (<https://cutt.ly/Qw4qANdf>). Правила прийому коригуються та актуалізуються щорічно відповідно до загальних правил прийому МОН. Документ включає важливі відомості про вимоги до абітурієнтів, порядок конкурсного відбору та вагомість різних складових конкурсного балу. При цьому вагові коефіцієнти для різних складових балу визначені чітко і відкрито. Правила прийому розміщені на сайті Приймальної комісії (<https://pk.hneu.edu.ua/>) та містять такі складові Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 р. та Зміни до порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 р.; Правила прийому до ХНЕУ ім. С. Кузнеця в 2023 році та Зміни до Правил прийому до ХНЕУ ім. С. Кузнеця в 2023 році. Під час зустрічі з представниками структурних підрозділів ХНЕУ ім. С. Кузнеця та зустрічі зі здобувачами ЕГ пересвідчилась, що учасники зустрічей ознайомлені з процедурами вступу на навчання на ОП. ЕГ відзначає, що правила прийому на навчання на ОП «Менеджмент організацій і адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент в ХНЕУ ім. С. Кузнеця є чіткими, зрозумілими, дискримінаційних положень та обмежень не виявлено, усім категоріям абітурієнтів забезпечується доступ до отримання освіти за даною ОП. Посилання на сайт Приймальної комісії розміщене на офіційному веб-сайті ЗВО. Водночас ЕГ відмічає, що опублікований Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 р. (<https://cutt.ly/Qw4qANdf>) не містить обов'язкових реквізитів – гриф затвердження, підпис уповноваженої особи та печатка ЗВО відсутні, таким чином не виконані вимоги щодо оформлення офіційних документів, передбачені Національним стандартом ДСТУ 4163:2020 «Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила та процедури прийому на навчання за ОП «Менеджмент організацій і адміністрування» у ХНЕУ ім. С. Кузнеця ґрунтуються на нормах Правил прийому до ХНЕУ ім. С. Кузнеця в 2023 р. (<http://surl.li/bgplk>). Аналіз зазначених правил підтверджує, що вони були розроблені з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України та відповідають всім необхідним нормативам та вимогам для вступу на бакалаврський рівень освіти. Під час зустрічей зі здобувачами та представниками структурних підрозділів ХНЕУ ім. С. Кузнеця ЕГ встановила, що у 2023 р. прийом на ОП відбувався дистанційно. На ОП приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту. Відповідно Правил прийому під час конкурсного відбору вступник в обов'язковому порядку подає до приймальної комісії встановлений пакет документів який містить також мотиваційний лист про його особисту зацікавленість у вступі на ОП. Інформація для вступників, перелік документів, спеціальні умови (пільги) та розклад, що необхідні для вступу на навчання на ОП розміщується на сайті Приймальної комісії ЗВО в розділі «Вступнику», вкладка «Бакалаврат» (<https://pk.hneu.edu.ua/bakalavr/>). На сайті Приймальної комісії також опубліковані: Порядок організації та критерії оцінювання співбесіди з конкурсних предметів, ... на основі НРК 5 до ХНЕУ ім. С.Кузнеця в 2023 році (<http://surl.li/sisbm>); Програма співбесіди для окремих категорій вступників зі спеціальними умовами участі у конкурсному відборі, освітній ступень «бакалавр» (<http://surl.li/sisck>); Перелік конкурсних предметів та

вагових коефіцієнтів НМТ ... у 2023 році (<https://cutt.ly/Kw4qMJGt>) і Перелік конкурсних предметів та вагових коефіцієнтів ЗНО ... у 2023 році (<http://surl.li/sirpz>). Це дозволяє абітурієнтам належним чином підготуватися до конкурсного відбору і демонструє відповідність між вимогами вступу та змістом ОП. Такий підхід підсилює враження про те, що ЗВО серйозно ставиться до відбору кандидатів до майбутніх бакалаврів. У цілому, ЕГ підтверджує, що правила прийому на навчання на ОП «Менеджмент організацій і адміністрування» відповідають напряму підготовки за ОП з урахуванням потреб стейкгоल्дерів та подальшої роботи за професійним напрямом. Вступні потреби відповідають рівню початкових компетенцій необхідних для початку навчання за ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення експертизи було з'ясовано, що процес визнання результатів навчання які були отримані у інших ЗВО регулюється у відповідності до Положенням про переведення, відрахування, поновлення та переривання у навчанні здобувачів вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/fkdss>). Особливості визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності, отриманих у закладах-партнерах ХНЕУ ім. С. Кузнеця, визначає Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesav>). Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що вони проінформовані про можливості академічної мобільності у ЗВО та мають зацікавленість у використанні таких можливостей. ЕГ підтверджує, що у ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця має нормативно закріплену процедуру визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті, що регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання неформальної та інформальної освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція) (<http://surl.li/fsvnl>). Під час проведення зустрічей ЕГ було встановлено, що здобувачі за даною ОП обізнані у можливості отримання неформальної освіти, та підтвердили, що дану інформацію вони отримують від наукових керівників та викладачів. Здобувачами ОП було підтверджено, що у ЗВО діє практика визнання сертифікатів про неформальну освіту. У цілому ЕГ підтверджує, що в ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Нормативні вимоги дотримані. Сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Доступність веб-контенту на офіційному сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця для осіб з вадами зору є недостатньою, відсутні web-можливості для застосування скрінрідера (спеціальна програма, яка читає код і озвучує його зміст вголос). Рекомендації: з метою підвищення доступності інформації про правила прийому на навчання на ОП і сайту ХНЕУ ім. С. Кузнеця у цілому, в тому числі для осіб з вадами зору, доцільно викладати веб-контент з урахуванням вимог міжнародного стандарту WCAG та додатково розмістити на сайті ЗВО веб-контент у вигляді аудіо/відео матеріалів (зі звуковим супроводом) із правилами вступу; редакцію Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році (<https://cutt.ly/Qw4qANdf>) привести до вимог ДСТУ 4163:2020 «Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів» і оприлюднити на сайті

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП відповідає вимогам Критерію 3 на рівні В. ОП має повну відповідність за підкритеріями: 3.1, 3.2, 3.3 та 3.4. Внутрішні документи та практики ЗВО відповідають функціональним вимогам і дозволяють абітурієнтам вступати на обрану освітню програму та здійснювати процедури перезарахування результатів навчання, здобутих в рамках неформальної та інформальної освіти. Недоліки, які виявила команда ЕГ, щодо Критерію 3 не є суттєвими та їх можливо швидко усунути.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання за даною ОП визначаються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/Aw4wlBlH>). Усі передбачені у ньому форми та методи (п. 4.2.2) застосовуються на ОП. Вивчення ОК здійснюється із застосуванням як традиційних, так і інноваційних методів навчання, таких як лекції-діалоги (наприклад, ОК 12, ОК 16), лекції-провокації (наприклад, ОК 10), міні-лекції (наприклад, ОК 23, ОК 24). Лекція-діалог дає можливість формувати основні теоретичні положення через діалог зі здобувачами під час заняття у формі зворотного зв'язку, який лектор підсумовує та узагальнює. Як було з'ясовано під час зустрічі ЕГ з НПП у лекції-провокації матеріал, який спирається на раніше вивчене подається з навмисними помилками, які здобувачі повинні знайти та обговорити (О. Велика, ОК 29). Це сприяє кращому засвоєнню матеріалу через критичний аналіз та обговорення. Широко застосовується кейс-метод (наприклад, ОК 10, 16, 24), семінари-дискусії, присвячені обговоренню суперечливих питань теорії та практики менеджменту (М. Мартиненко, ОК 25). Здійснюється періодичне обговорення методів та форм навчання на ОП на засіданнях методичного семінару кафедри менеджменту, логістики та інновацій. ЕГ мала змогу ознайомитись з протоколами №1 від 28.08.2023, №2 від 06.09.2023, №3 від 01.12.2023, №5 від 27.02.2024 (Відповідь на запит ЕГ щодо п. 4). Під час зустрічі з здобувачами було підтверджено, що у багатьох ОК широко застосовуються інтерактивні методи викладання, проводиться багато дискусій, у т.ч. на основі ситуаційних завдань, що сприяє глибокому опануванню навчального матеріалу, розумінню міждисциплінарних зв'язків, розвитку компетенції щодо аналізу управлінської ситуації та формування управлінських рішень, що, своєю чергою, сприяє формуванню інтегральної компетенції бакалавра з менеджменту та фахових і спеціальних компетенцій. Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ визначає принципи студентоцентрованості (п. 5.4). Формування індивідуальної освітньої траєкторії визначається Порядком формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм (<https://cutt.ly/Xw4eVccj>), який передбачає вибір мейджорів на 2 курсі, і надалі ці обрані дисципліни викладаються упродовж 5 - 7 семестрів. Обрані майнори викладаються у 1-6 семестрах. Можливість зміни вибору дисциплін існує, під час зустрічі зі здобувачами та адміністративним персоналом, було наведено один такий приклад. Загальний обсяг мейджорів та майнорів на ОП становить 60 кредитів ЄКТС (25% від загального обсягу ОП)

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що інформація стосовно цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання за окремими освітніми компонентами надається вчасно, у зрозумілий спосіб. Інформування забезпечується відповідними НПП на першому занятті ОК, через розміщення робочих програм (РП) на сайті ХНЕУ (<https://cutt.ly/nw4e9csC>), а також у особистому кабінеті здобувача на сайті Персональних навчальних систем (ПНС). Там же розміщується технологічна карта ОК, яка містить потижневий план вивчення дисципліни, форми та графік контрольних заходів, кількість балів за кожен з них. У ПНС реалізована можливість формувати індивідуальний графік занять для кожного здобувача. Здобувачі та керівник відділу електронного навчання Р. Яценко незалежно один від одного продемонстрували членам ЕГ можливості ПНС щодо інформування про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих ОК

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП забезпечується через залучення здобувачів до науково-дослідної роботи в межах студентського наукового гуртка «Проблеми менеджменту суб'єктів господарювання та управління процесами трансформацій на підприємстві» під керівництвом Самойленко В.В. (<https://cutt.ly/4w4eFBjZ>), участь у наукових конференціях, публікацію наукових статей, виконання пошукових та

науково-дослідних завдань під час вивчення окремих ОК, виконання курсових та кваліфікаційних робіт. У науково-практичній інтернет-конференції Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики, Харків, 24.11.2023 взяло участь 25 здобувачів ОП, які представили тези доповідей (<https://cutt.ly/Rw4rbnbH>). У 2023 р. двоє здобувачів (Д. Ільченко, К. Русакова) опублікували одну наукову статтю у Молодіжному економічному віснику ХНЕУ ім. С. Кузнеця. (<https://cutt.ly/Qw4rHzWK>). Відбувається активне використання дослідницьких методів в освітньому процесі. Зокрема, ОП передбачає ОК 25 та ОК 26, метою яких є розвиток компетенцій щодо науково-аналітичної роботи і проведення досліджень. Метою ОК 25 є «засвоєння системи знань з теоретико-методичними основами, практичними навичками організації наукових досліджень та впровадження їх у діяльність підприємств» (<https://cutt.ly/zw4rEQDp>). «Виконання курсової роботи (ОК 26) сприяє формуванню у здобувачів практичних навичок і професійних компетентностей щодо планування науково-аналітичного дослідження, збирання даних та їх обробки, а також формування науково-обґрунтованих висновків за результатами дослідження» (<https://cutt.ly/lw4rTJSp>). Аналогічно, виконання інших курсових робіт: ОК 17 – «самостійно виконана робота здобувача вищої освіти, що включає дослідження з певної теми» (<https://cutt.ly/4w4rOtGX>); 35 – «самостійно виконана робота, яка містить дослідження за конкретною темою й має прикладний характер» (<https://cutt.ly/4w4rINlD>) та кваліфікаційної роботи (ОК 39 – «Кваліфікаційна робота – це навчально-наукова робота здобувача» (<https://cutt.ly/Tw4rOLsr>) передбачає розвиток компетентностей, пов'язаних з науково-дослідною роботою. Надані на запит ЕГ (п. 14) курсові роботи Курицького В. (ОК17) та Феценко А. (ОК28_ засвідчують результативне поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП через застосування наукових методів. Здобувачі Самотес М.О., Заєць Д.І., Доля А.В., Куляба Е.О. брали участь у виконанні науково дослідної теми Управління економічними ресурсами підприємства РК0123U102082 (<https://cutt.ly/vw4rDmTB>)

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про розроблення, затвердження, моніторинг освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція) (<https://cutt.ly/Xw4rKUoF>) оновлення ОП здійснюється щорічно. Робочі програми навчальних дисциплін згідно з відповідним положенням (<https://cutt.ly/jw42xMum>) складається на період до 4-х років. Під час перегляду з урахуванням пропозицій здобувачів, НПП, стейкхолдерів, що надходять у результаті регулярних опитувань як щодо ОП в цілому, так і щодо окремих ОК опрацьовуються пропозиції щодо змін до ОП, які виносяться згодом на громадське обговорення, з урахуванням якого у встановленому порядку відбувається затвердження оновлених ОП. Фактично у період 2020–2024 рр. оновлення ОП відбувалось щорічно. На основі результатів науково-дослідної роботи кафедри відбувається оновлення ОК. Так, наприклад, результати науково-дослідної теми «Управління економічними ресурсами підприємства» РК0123U102082 (<https://cutt.ly/vw4rDmTB>) впроваджені у зміст ОК 16 (Ястремська О.М.), ОК 20 (Геращенко І.М.); теми «Розроблення пропозицій з оперативного планування матеріальних потоків на підприємстві» РК0122U20022 – в ОК 23 (Мельникова К.В.); теми «Впровадження системно-орієнтованого управління персоналом для розвитку інноваційної діяльності підприємства» РК0121U113456 – в ОК32 (Самойленко В.В.); тема «Теоретичне та методичне забезпечення визначення переважних умов економічного стимулювання менеджерів стратегічного рівня підприємств» РК0120U104139 – в ОК34 (Ястремська О.М.). Оновлення ОК також відбувається з ініціативи здобувачів та стейкхолдерів. Наприклад, під час обговорення ОП на 2023–2024 н. рік. надійшли та були враховані пропозиції щодо удосконалення ОП від здобувачів, випускників, НПП, стейкхолдерів, які були враховані (<https://cutt.ly/Yw4r15Ms>). У 2024–2025 н. році процес внесення пропозицій від учасників та стейкхолдерів освітнього процесу продовжується (<https://cutt.ly/lw4r2lao>). Більшість ОК враховують основи наукових досягнень і сучасні практики у відповідній галузі, оскільки ґрунтуються на рекомендованій основній літературі 2018–2023 рр. Разом із тим, за ОК 28 РПНД містить серед 5 позицій основної рекомендованої літератури з видання 2004 р.: 1) Василенко В.О. Теорія і практика розроблення управлінських рішень : навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2004. 420 с.; 2) Колпаков В.М. Теория и практика принятия управленческих решений : учеб. пособ. для вузов; Межрегион. акад. упр. персоналом. Киев : МАУП, 2004. 503 с.; 3) Лепя Р.М., Тимохин В.М. Прийняття управлінських рішень на підприємстві: теорія та практика : монографія, НАН України. Інститут економіки промисловості. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2004. 262 с., що суперечить п. 2.1.6 Положення про робочу програму навчальної дисципліни (<https://cutt.ly/4w42mFpp>)

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Викладачі кафедри менеджменту, логістики та інновацій проходять міжнародні стажування. Так, у 2019 р. О.Ю. Велика пройшла стажування у Варненському Університеті Менеджменту (Болгарія); 2021 р. Козлова І.М, Пасько М.І., Самойленко В.В., Сігаєва Т.Є. – програму академічної мобільності у формі наукового стажування у Вищій школі управління охороною праці (м. Катовіце, Польща); Белікова Н.В. – Університеті фінансів, бізнесу та підприємництва (м. Софія, Болгарія); у 2022 р. Мартиненко М.В. – стажування у Baltic Research Institute of Transformation Economic Area Problems (м. Рига, Латвія), у 2023 р. Мельникова К.В. – на підприємстві Enterra s.r.o. (Словаччина) (<https://cutt.ly/Nw4teFTR>). Здобувачка Феценко А.В. бере участь у програмі міжнародної академічної мобільності Erasmus + Jean Monnet, в рамках проекту «Інституційні трансформації фінансової системи в епоху цифрової економіки: досвід ЄС для України», (жовтень 2023–квітень 2024). Під час зустрічі з гарантми було з'ясовано, що викладачі ОП до викладання у іноземних ЗВО не запрошувалися. До рецензування чи оцінки ОП упродовж 2020–2024 р. представники іноземних ЗВО не запрошувались. ЕГ вважає, що поточний стан інтернаціоналізації не відповідає потенціалу ЗВО і може бути суттєво покращений

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Використання різноманітних методів навчання, в тому числі лекції-провокації, лекції діалоги, кейс-метод, семінари-дискусії, що передбачають високий рівень інтерактивності та розвиток критичного мислення здобувачів, пошук та встановлення зв'язків між окремими частинами навчальних дисциплін та міждисциплінарних зв'язків. 2. Сайт ПНС, реалізований на платформі Moodle з розширеним функціоналом та доопрацьованим ХНЕУ інтерфейсом, який дає можливість ефективно організувати навчання здобувачів, у тому числі й у дистанційному режимі (інтеграція Moodle та Zoom; можливість формування індивідуального розкладу здобувача з урахуванням вибіркового компонентів; оригінальний та зручний інтерфейс). 3. Поєднання навчального процесу з науковими дослідженнями НПП та науковою роботою студентів. Результативна діяльність наукового гуртка «Проблеми менеджменту суб'єктів господарювання та управління процесами трансформацій на підприємстві» (6 тез доповідей здобувачів ОП на міжнародній науково-практичній конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики» 24.11.2023 р., наявність окремого видання для публікації наукових досліджень здобувачів – Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім.С. Кузнеця.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Забезпечення індивідуальної траєкторії навчання здобувача є недостатньо гнучким, система вибору ОК передбачає вибір на початку навчання і не враховує можливість зміни пріоритетів та зацікавлень здобувача у процесі навчання. Рекомендація: ЕГ рекомендує зробити процедуру вибору вибіркового ОК більш гнучкою, і забезпечити можливість вибору на наступний семестр чи рік у тому числі для здобувачів старших курсів (3, 4) 2. Недостатньо розвинена інтернаціоналізація: іноземні викладачі та партнери недостатньо залучаються до викладання на ОП та до її розвитку, проводиться мало заходів для здобувачів та НПП за участі іноземних партнерів, вкрай мала кількість здобувачів ОП реалізує програми академічної мобільності. Рекомендація: з урахуванням обставин та викликів сьогодення проаналізувати можливості збільшення кількості програм міжнародної академічної мобільності, в тому числі й у дистанційному форматі. 3. В ОК 28 виявлено посилення на застарілу літературу, у тому числі російською мовою. Рекомендація: посилити контроль за дотриманням вимог п. 2.1.6 Положення Про роботу програму навчальної дисципліни (<https://cutt.ly/5w42u4kr>); не використовувати літературні джерела російською мовою

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Повна відповідність за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3, оскільки на ОП застосовуються різноманітні методи навчання, які сприяють досягненню цілей та програмних результатів ОП; усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів з використанням різних способів та інструментів; здійснюється поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Підкритерій 4.4 – часткова відповідність, оскільки в ОК 28 виявлено використання застарілої рекомендованої літератури та одного джерела російською мовою. Відповідність критерію 4.5, оскільки викладання та навчання на ОП пов'язані з політикою та стратегією інтернаціоналізації ЗВО, на ОП здійснюється ознайомлення з сучасними досягненнями світової науки та практики в царині менеджменту. Разом із тим, ЕГ не бачить у виконанні складових критерію 4 взірцевої практики. У цілому ЕГ дійшла висновку, що критерій 4 відповідає рівню В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Система оцінювання знань ЗВО здійснюється згідно таких нормативних документів (<http://surl.li/lewxe>; <http://surl.li/aesal>; <http://surl.li/bjrur>). У Порядку оцінювання визначено, що оцінювання проводиться за поточним та підсумковим контролюми. Поточний контроль здійснюється на лекційних, практичних, лабораторних та

семінарських заняттях і оцінюється сумою набраних балів: для дисциплін з формою контролю екзамен (макс. сума – 60 балів; мінім. – 35 балів); для дисциплін з формою контролю залік (макс. сума – 100 балів; мінім. – 60 балів). За організацію, методичне забезпечення та ефективність поточного контролю відповідає викладач. Для його проведення застосовуються усне, письмове опитування, тестування, розв'язання задач, виконання творчих завдань тощо. Форми підсумкового контролю визначаються навчальним планом і зазначаються в РП ОК. Формами підсумкового контролю є залік, диференційований залік та екзамен. Залік виставляється виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських, лабораторних заняттях. Диференційований залік виставляється за результатами навчання з певного освітнього компоненту (навчальної дисципліни, тренінгу, практики, курсової роботи). Максим. сума балів, яку може отримати здобувач ВО під час екзамену – 40; мінім. – 25. Таблиця шкал, визначена п. 3.19 зазначеного Порядку, містить 7 складових, розподілених за оцінками ECTS, національною шкалою і 100-бальною системою. Зі змістом, формами, видами контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання викладачі інформують здобувачів на першому занятті із ОК. Також у робочих програмах (технологічних картах), розміщених на сайті НПС, до якого здобувачі мають доступ (<https://cutt.ly/Gw4ToKV1>), визначено контрольні заходи поточного і семестрового контролю, форми та методи оцінювання, графік навчального процесу за ОК із зазначенням максимального балу за кожним контрольним заходом (продемонстровано на Резервній та 4 зустрічах). Задоволеність, зрозумілість і чіткість критеріїв оцінювання підтверджена здобувачами. Шкалою оцінювання передбачена оцінка F, яка передбачає обов'язковість повторного прослуховування курсу. Однак на зустрічах 4 та 11 здобувачі та випускники не могли надати інформацію про існування такого механізму у ЗВО. Затверджений розклад екзаменаційної сесії оприлюднюється на сторінці офіційного сайту факультету (<https://dekmim.hneu.edu.ua>) не пізніше ніж за місяць до початку семестрового контролю. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем РН як для окремих ОК та ОП в цілому, оприлюднюється заздалегідь, що підтверджено документами та зустрічами 3, 4, 11

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів ОП здійснюється відповідно до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня освіти, затвердженого і введеного в дію наказом МОН від 29.10.2018 року №1165 (<http://surl.li/qzpxw>), яким передбачено що атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що дозволяє визначити у повному обсязі засвоєння компетентностей та ПРН за ОП Менеджмент організацій та адміністрування. Порядок здійснення атестації здобувачів врегульовано Положенням про атестацію випускників ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція) (<http://surl.li/mylcn>) та в Порядком проведення атестації здобувачів вищої освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця під час введення воєнного стану в Україні (<http://surl.li/fbapa>). Виконання кваліфікаційної роботи є завершальним етапом навчання здобувача у ЗВО та кінцевим результатом його самостійної індивідуальної науково-дослідної діяльності. Здобувачу, який успішно захистив кваліфікаційну роботу, присвоюється кваліфікація «бакалавр менеджменту» та видається диплом встановленого зразка. Методичні рекомендації до написання ДИПЛОМНОЇ роботи для здобувачів ОП Менеджмент організацій та адміністрування містять рекомендації щодо структури, змісту основних розділів, організації підготовки та написання, правил оформлення й порядку захисту дипломних робіт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<http://surl.li/rowfp>). Атестація здобувачів вищої освіти може проводитись як очно так і з застосуванням дистанційних технологій (рішення щодо формату проведення приймає випускова кафедра). Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення кількості отриманих балів не дозволяється. Кількість отриманих балів за кваліфікаційну роботу формується на основі оцінки рецензента, відгука наукового керівника та захисту дипломної роботи у ЕК. Форми атестації здобувачів відповідають вимогам Стандарту вищої освіти, що підтверджено документально, проте потребує уточнення та приведення у відповідність до Стандарту назва атестації ОК 39 «Дипломна робота» на «Кваліфікаційна робота» і, відповідно, уточнення назви атестації в усіх супровідних документах (положення, методичні рекомендації тощо).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО врегульовуються правила проведення контрольних заходів і порядок оскарження результатів такими нормативними документами: Порядок проведення екзаменаційної сесії під час введення воєнного стану в Україні (<http://surl.li/gngao>); Положення про проведення письмових екзаменів (іспитів) (<https://cutt.ly/Rw4wFMug>); Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену (іспиту) (<https://cutt.ly/Nw4wGxuO>); Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання (<https://cutt.ly/vw4wHwBu>); Положення про атестацію випускників (<http://surl.li/mylcn>); Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в Університеті (<http://surl.li/bgmxm>), в яких чітко визначена інформація про контроль знань і розподіл балів, які можуть отримати здобувачі вищої освіти; умови допуску до заліку чи іспиту; оцінювання за існуючими формами контролю; шкалу оцінювання. Інформація про оцінювання наведена в силабусах та в РП, які розміщені на сайті ЗВО та через особистий кабінет ПНС. Чіткість та зрозумілість правил проведення контрольних заходів підтверджена здобувачами та випускниками ОП на зустрічах 4 та 11. У випадку, якщо здобувачем ВО накопичено менше 60 балів (для заліку), менше 35 балів (для екзамену), має право на

2 спроби донакопичити поточні бали, один раз – предметній комісії, другий – комісії, яка створюється деканом факультету. Результати цих двох спроб оформлюються відповідними документами. Здобувачу, який за результатами ліквідації академічної заборгованості недонакопичив до 60 балів, деканом пропонується повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно. Академічна заборгованість обов'язково ліквідується до початку навчального року, якщо здобувач не ліквідував академічну заборгованість, він не включається до наказу про переведення та відраховується з ЗВО. На зустрічах 2, 3, 4 підтверджено, що на ОП не виникало конфліктних ситуацій з приводу проходження контрольних заходів. При чому, здобувачі повідомили, що вони обізнані про існування механізму апеляції у випадку незгоди із результатами контрольного заходу, однак практик його застосування на ОП не було. Згідно шкали оцінювання, оцінка F передбачає незадовільну оцінку з обов'язковим повторним вивченням дисципліни. Процедура повторного вивчення ОК у ЗВО не врегульована, однак на зустрічах 3, 4 та 11 з'ясовано, що прецедентів до використання такої процедури не було. Загалом у ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів та дотримуються під час реалізації ОП

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Стандарти, політика та процедури дотримання академічної доброчесності у ЗВО регулюються Кодексом академічної доброчесності ХНЕУ (<http://surl.li/bgmxu>), Положенням про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ (<http://surl.li/bjsgl>), Наказом Про введення в дію декларацій про дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу (<http://surl.li/bjufp>), Деклараціями про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти у ХНЕУ (<http://surl.li/bjufq>), Деклараціями про дотримання академічної доброчесності співробітником ХНЕУ (<http://surl.li/bjufy>), Планом заходів з розвитку академічної доброчесності у ХНЕУ на 2023-2024 н.р. (<http://surl.li/ljzdj>). У ЗВО чітко визначено, що учасники освітнього процесу в своїй діяльності повинні керуватись принципами законності, чесності та порядності, справедливості, взаємної довіри, компетентності й професіоналізму, відповідальності, партнерства і взаємодопомоги, взаємоповаги та прозорості. Усі учасники освітньої діяльності усвідомлюють значущість академічної доброчесності та прагнуть зробити її невід'ємною частиною свого світогляду, підвищують стандарти освітньої і наукової діяльності і зміцнюють імідж Університету. У силабусах ОК ОП визначено засади політики академічної доброчесності в межах кожної ОК. За словами здобувачів (зустріч 4) формування культури академічної доброчесності – розпочинається з першого заняття. Також здобувачі наголосили на тому, що кожен з них при вступі до ЗВО підписує Декларацію академічної доброчесності, попередньо ознайомившись із її змістом. Задля запобігання плагіату у ЗВО запроваджено практики визначення чітких вимог до написання письмових робіт, публічний захист робіт, перевірка унікальності тексту, підписання декларації про АД тощо. На плагіат здійснюється перевірка студентських робіт (курсівих, кваліфікаційних та інших видів) та текстів авторства НПП (наукова, навчальна, навчально-методична та довідкова література, тексти дисертацій) (п. 9, 18 запити). Перевірка здійснюється програмою StrikePlagiarism (договір №24–57 від 01.02.2024. п. 8 запити), що було продемонстровано на зустрічі 8. В ЗВО створено публічний архів дипломних робіт (<http://surl.li/rmkwg>) з метою забезпечення можливості перевірки на унікальність. Загалом, у ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що дотримуються учасниками освітнього процесу на ОП. ЗВО популяризує академічну доброчесність та використовує технологічні інструменти протидії порушенням академічної доброчесності, що підтверджено документами (положення, силабуси) та зустрічами 2, 3, 4, 8. Випадків порушення академічної доброчесності на ОП не траплялося. Проте ЕГ була виявлена практика використання у СПН навчальних посібників (конспектів лекцій) без дотримання авторських прав (У дисципліни адміністративний менеджмент розміщено посібник М.М. Новікова Конспект лекцій ОК «Адміністративний менеджмент», що не відповідає духу академічної доброчесності

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Здобувачі вчасно отримують інформацію щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання в рамках освітніх компонентів, використання технологічних карт в навчальному процесі (демонструють послідовність проведення усіх видів навчання та деталізує бали за часом та за видами завдань). 2. Розроблена багатofункціональна система персоналізованого навчання (ПНС), реалізована на платформі Moodle, яка забезпечує високий рівень поінформованості здобувача щодо змісту, вимог до вивчення окремого ОК, можливості для зворотного зв'язку

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Форма атестації потребує уточнення та приведення у відповідність до Стандарту вищої освіти, де зазначено, що формою підсумкової атестації є захист кваліфікаційної роботи. Рекомендовано назву атестації ОК 39 «Дипломна робота» змінити на «Кваліфікаційна робота» і, відповідно, уточнити назви атестації в усіх супровідних документах (положення, методичні рекомендації тощо) 2. Наявна практика використання у СПН навчальних посібників (конспектів лекцій) без дотримання авторських прав в ОК Адміністративний менеджмент розміщено посібник М.М. Новікова. Конспект лекцій «Адміністративний менеджмент», що не відповідає духу академічної доброчесності. Рекомендовано забезпечити дотримання авторських та суміжних прав на посібники та матеріали, які використовуються у навчальному процесі, як складової академічної доброчесності

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ встановила, що за формами атестації і контрольних заходів, критеріями оцінювання здобувачів ВО, які є чіткими, зрозумілими і сприяють досягненню ПРН, а також зрозумілими і доступними правилами проведення контрольних заходів, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів і дотримання стандартів академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу дана ОП відповідає нормативним вимогам Критерію 5. ЗВО активно використовує сучасні технологічні рішення в якості інструментів протидії порушенням академічної доброчесності. Виявлені недоліки не є суттєвими та можуть виправлені у досить короткі терміни. Враховуючи зазначені факти, ЕГ встановила відповідність Критерію 2 на рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час експертизи, було здійснено аналіз наукової та професійної діяльності за інформацією наведеної на офіційному сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/>), сайті кафедри Менеджменту, логістики та інновацій (<https://kafmli.hneu.edu.ua/>), даними табл. 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» Відомостей про СО та додатково наданої інформації. Загальна кількість викладачів, що працюють на кафедрі – 17 осіб. Під час зустрічей з НПП, гарантом і адміністративним персоналом ХНЕУ ім. С. Кузнеця з'ясовано, що ЗВО проводить відбір НПП, які забезпечують розробку, супровід і реалізацію ОП відповідно до цілей та її змісту, а також освітніх компонентів, враховуючи їх підготовку, практичний досвід, наявність публікацій у фахових виданнях. Відповідність кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації ОП базується на наявності профільної освіти, фахових публікацій в тому числі у міжнародних виданнях, що включено до баз Scopus та WoS; стажуванням, та іншими аспектами виконання пунктів ліцензійних вимог. НПП, що забезпечують ОК відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (виконується від 5 до 13 пунктів). Гарант ОП та НПП групи забезпечення мають відповідні до спеціальності ОП наукові ступені та вчені звання, періодично підвищують науково-професійний рівень і кваліфікацію, мають достатню кількість наукових публікацій за фахом. ЕГ виявила невідповідність щодо кадрового забезпечення ОК40: для ОПП 2023 року вступу ОК40 «Маркетинг у соціальних мережах» (викладається на 3 курсі, 6 семестр) в Табл. 2 відомостей СО вказана викладач Мартиненко М.В., для ОПП 2021 р. вступу, проте у розкладі зазначена викладачка Ларіна К.В яка у відомостях СО не зазначена (відсутня). Серед числа викладачів задіяних у реалізації ОП також є залучені викладачі суміжних кафедр та підрозділів. На момент акредитації на кафедрі викладачі, які є практикуючими фахівцями, відсутні. НПП періодично підвищують науково-професійний рівень і кваліфікацію, зокрема за кордоном (<https://bit.ly/3xs44Tc>), мають достатню кількість наукових публікацій за фахом. Наведені характеристики свідчать про належну академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, що дає змогу забезпечити досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Професійна кваліфікація НПП залучених до реалізації ОП відповідає профілю даної ОП. В ході проведення зустрічей, здобувачі відмітили високий професійний рівень НПП. Загалом ЕГ вважає, що кадровий потенціал кафедри, професійний рівень НПП задовольняє чинні вимоги і є достатнім для досягнення визначених ОП цілей та ПРН

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Призначення осіб на вакантні посади НПП у ХНЕУ ім. С. Кузнеця відбувається за конкурсом, порядок якого визначається наступними нормативними документами: Постановою КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) (<http://surl.li/omdd>), Положенням про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних

працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://bit.ly/3vLJo9J>), Статутом ЗВО (<https://bit.ly/4aEQ2fP>) та Колективним договором (<https://bit.ly/3U8LB75>). До участі у конкурсі допускаються науково-педагогічні працівники, котрі мають відповідний кваліфікаційний рівень, публікаційну активність (в т.ч. наукометричних БД Scopus та Web Of Science), відповідають ліцензійним вимогам, здійснюють наукову діяльність у відповідній сфері. В ЗВО розроблено та діє Положення «Про рейтингове оцінювання діяльності науково- педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://bit.ly/4aKo9PX>). Під час зустрічі начальник відділу кадрів повідомила, що прийом на роботу чітко контролюється та визначається низкою вимог: освітніх, кваліфікаційних, професійних і т.д. та обов'язкової відповідності наукових характеристик претендента профілю кафедри і ліцензійних вимог ОП. Строковий трудовий договір укладається на 5 років. При виникненні потреб у заміщенні вакантної посади розміщується оголошення і приймаються резюме зацікавлених осіб, потім розглядаються кандидатури. Кадрового резерву не передбачено. ЕГ підтверджує, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОП

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час проведення експертизи із відомостей опублікованих на офіційному сайті ЗВО, сайті кафедри (<https://bit.ly/4cYs2Wu>) та за результатами зустрічі з роботодавцями ЕГ отримала підтвердження, що роботодавці долучаються до організації та реалізації освітнього процесу. Формами співпраці є: спільне проведення лекцій та майстер-класів, надання баз практики; громадське обговорення проектів ОП; працевлаштування студентів. Реалізація усіх вказаних напрямів відбувається завдяки укладеним договорам про співпрацю між ЗВО та роботодавцями. У ЗВО є Відділ працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами, що має назву «Лабораторія кар'єри ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<http://job.hneu.edu.ua/>), метою якого є сприяння працевлаштуванню студентів та випускників Університету, стажування та проходження практики студентами, постійна співпраця з потенційними роботодавцями (<https://bit.ly/4anmcw8>). Під час зустрічі з ЕГ роботодавці засвідчили зазначені у звіті СО форми взаємозв'язків з ЗВО, повідомили, що брали участь у опитуванні щодо рівня підготовленості студентів, підтвердили відомості щодо залучення до виробничої та переддипломної практики, участі у відкритих зустрічах та лекціях. В цілому, проведений аналіз фактів отриманих від зустрічі з фокус-групами, дозволяє зробити висновок про релевантність роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОП «Менеджмент організацій і адміністрування»

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ зазначає, що за окремими освітніми компонентами ОП приклади залучення професіоналів-практиків (експерти галузі, представники роботодавців із досвідом роботи) до викладання ОК підтверджено (<https://bit.ly/4cYs2Wu>). Під час спілкування з фокус-групою стейкхолдерів-роботодавців, пані Письмак Вікторія Олексіївна відзначила, що до 2021 р. працювала в якості сумісника на кафедрі менеджменту, логістики та інновацій, але в цьому році не працювала, проте проводила окремі лекції на запрошення колег по кафедрі. У цілому ЕГ підтверджує, що ЗВО запрошує професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до участі в аудиторних заняттях, організовує та проводить з ними зустрічі здобувачів, проте така загальнопоширена практика не є системною. Тому ЕГ вбачає необхідним відзначити необхідність активізації цього напрямку

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система професійного розвитку НПП в ХНЕУ ім. С. Кузнеця регламентується Положенням «Про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (<http://surl.li/gdfke>), Колективним договором ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://bit.ly/3U8LB75>) та Положенням про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/eqdxe>). Підвищення кваліфікації відбувається системно: протягом п'яти років в обсязі не меншому ніж шість кредитів ЄКТС. Розвиток включає також участь викладачів у професійних об'єднаннях за спеціальністю, рейтингове оцінювання, отримання відзнак та винагород за високий рівень професійної майстерності (Ястремська О.М. за досягнення 9 позиції в рейтингу НПП була премійована), участь у професійних семінарах, що проводяться як за ініціативою самого закладу освіти, так і зовнішніми організаціями. За реалізацію заходів, програм і планів підвищення кваліфікації викладачів відповідає Відділ післядипломної освіти (<https://www.hneu.edu.ua/pislyadyplomna-osvita/>) за участю відповідальних структурних підрозділів. ХНЕУ ім. С. Кузнеця є план-графік підвищення кваліфікації НПП (<https://bit.ly/3vydRqI>), що відмічається ЕГ як позитивна практика. Проте представники НПП кафедри менеджменту, логістики та інновацій, що залучені до реалізації ОП «Менеджмент організацій і адміністрування», у графіку підвищення кваліфікації на 2024 (<https://bit.ly/43R2NRR>) відсутні. У процесі акредитації ЕГ виявила, що у НПП наявні сертифікати про проходження стажування викладачів (<https://bit.ly/3xsa4Tc>). Крім того, підтверджено володіння англійською мовою на рівні B2 низкою викладачів. Також, ЕГ відзначено відсутність участі НПП у грантових програмах з фаху, яка б сприяла більш успішній реалізації ОП. У цілому ЕГ підтверджує, що ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ визначила, що у ХНЕУ ім. С. Кузнеця у відповідності до Положенням про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/eqdxe>) оцінюються науково-педагогічна діяльність (НПД) професорсько-викладацького складу, що ґрунтується на кількісному обліку результатів їхньої роботи за основними напрямками: навчально-методична робота (НМР); наукова, науково-дослідницька робота (ННДР); міжнародна діяльність (МД); організаційна робота (ОР). Для НПП, кафедр і факультетів складається рейтинги. Інформація про рейтинги оприлюднюється на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/rjswe>). У п. 5.5 Колективного договору ХНЕУ ім. С.Кузнеця зазначається, що ЗВО здійснює преміювання працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця та виплачує інші заохочувальні (компенсаційні) виплати. Виплати здійснюються з урахуванням Положення про преміювання науково-педагогічного, наукового, адміністративно-управлінського, навчально-допоміжного та обслуговуючого персоналу. Учасники фокус-груп НПП та адміністративного персоналу підтвердили, що НПП нагороджуються грамотами та подяками, отримують премії та доплати. НПП приймають участь у заходах, що організуються регіональними та місцевими органами влади. ЕГ підтверджує, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. ЗВО активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу (ОК 09, ОК 20, ОК 23, ОК 28, ОК 30), до їх пропозицій розробники ОП дослуховуються. 2. ХНЕУ ім. С. Кузнеця забезпечує професійний розвиток викладачів, в тому числі шляхом матеріального стимулювання за здобуття високих позицій у рейтингу НПП. 3. Кадрове забезпечення ОП посилюється значним дослідницьким і викладацьким досвідом. 4. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. НПП, що забезпечують ОК відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (виконується від 5 до 13 пунктів)

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЕГ виявила невідповідність щодо кадрового забезпечення такої навчальної дисципліни: для ОПП 2023 року вступу ОК40 «Маркетинг у соціальних мережах» (викладається на 3 курсі, 6 семестр) в Табл. 2 відомостей СО вказана викладач Мартиненко М.В., для ОПП 2021 року вступу у розкладі зазначена викладачка Ларіна К.В. Рекомендується: підвищити якість організації кадрового забезпечення викладання за ОК відповідно ОП та ПРН

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП відповідає вимогам Критерію 6 на рівні В. ОП повністю відповідає підкритеріям: 6.2 – на думку ЕГ умови конкурсного добору в ЗВО є прозорими та дозволяють залучати фахівців справи; 6.3, 6.4 – ЗВО залучає роботодавців як до реалізації освітнього процесу, так і до проведення практичних занять, майстер-класів, тренінгів; 6.5 – ЗВО забезпечує можливості підвищення кваліфікації викладачів за різними сферами діяльності; 6.6 – у ЗВО сформовано дієвий механізм в тому числі матеріальної мотивації працівників до розвитку викладацької майстерності. ОП частково відповідає підкритерію: 6.1 – ЕГ виявила невідповідність щодо кадрового забезпечення ОК40. Зважаючи на те, що акредитована ОП відповідає законодавчим вимогам, науково-педагогічний персонал має академічну та професійну кваліфікацію, підвищують кваліфікацію й проходять стажування, долучають до співпраці стейкхолдерів, ЕГ оцінює критерій 6 як такий, що відповідає рівневі В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На запит ЕГ №20 надано Стратегію Розвитку, яка ухвалена рішенням вченої ради від 02.06.2020 р. (протокол №1) та введено в дію наказом ректора №85 від 02.06.2020, в якій візією ЗВО наголошено наявність передового матеріально-технічного забезпечення, розвиненої інформаційної системи управління на базі передових комп'ютерних технологій, а стратегічною ціллю №8 – організація високоякісного сучасного матеріально-технічного, фінансового й інформаційного забезпечення науково-навчального та виховного процесів (<http://surl.li/bfycz>). На сайті ЗВО у відкритому доступі викладено формування, розподіл та використання бюджетних коштів (<http://surl.li/lwmdz>), серед яких виоремлено штатний розпис, кошторис та звіт про надходження та використання коштів отриманих як плата за послуги, коштів загального фонду та коштів з резервного фонду державного бюджету. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності, а саме місця її впровадження також знаходяться на сайті ЗВО у вільному доступі (<http://surl.li/mdfwj>). Під час зустрічі ЕГ було продемонстровано навчальні аудиторії, в тому числі, ІОЦ (<https://cutt.ly/Zw89nOfI>). Стосовно навчально-методичного забезпечення, ЕГ відмічає наявність електронної бібліотеки, електронного каталогу, мультимедійного видання, електронних ресурсів (<http://surl.li/aeuln>); електронного архіву (репозитарію) (<http://surl.li/aeulo>). Позитивною практикою є формування бази даних диджиталізації освітнього процесу (<https://cutt.ly/Aw9Bvf7Q>), на якому викладачі та студенти можуть ознайомитися із методичним забезпеченням розробки персональних навчальних систем (ПНС); використанням Zoom, EduMEET, Google Meet, Skype Meet Now, навчальних платформ Coursera, EdX та Udemu; створенням фрагментованих відеолекцій тощо. Під час Zoom-зустрічей ЕГ переконалася про наявність у ЗВО вільного доступу до Інтернет за допомогою Wi-Fi. Навчально-методичне забезпечення ОПП дублюється на кількох сайтах ЗВО, по-перше, репозитарій (<http://surl.li/aeulo>), де фонди згруповано за факультетами, та по-друге, сайті ПНС у складі кафедри менеджменту, логістики та інновацій (<https://cutt.ly/Xw9B7fi6>). На зустрічі із викладачами та директором бібліотеки ЕГ впевнилася що ЗВО надає безкоштовний доступ до різних локальних і віддалених ресурсів, в тому числі наукометричних баз даних, а також до інших послугів і сервісів (<https://cutt.ly/Ew89TmzU>). Усі будівлі ЗВО приєднані до генератора, який забезпечує безперебійність освітнього процесу. ЕГ було показано умови проживання в гуртожитку: кімнати блочного типу, санвузол, хол, кухню, кімнату для прання, спортивну залу, коворкінг. Гуртожиток П'ятірочка облаштований бомбосховищем із доступом до медичної кімнати із необхідними медичними препаратами, має мінімальний запас питної води розфасованої у пляшки. На даний момент у гуртожитку проживає 130 осіб. ЕГ вважає, що фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science, Google Scholar (<http://surl.li/rdumh>), за яким студенти та НПП можуть самостійно налаштувати віддалений доступ до ресурсів і користуватись ними поза межами локальної мережі ЗВО, використовуючи при реєстрації електронну пошту у домені. Позитивним досвідом є групування електронних версій періодичних видань у відкритому доступі за спеціальностями та освітніми програмами (<https://cutt.ly/ew9BiXDC>). ЗВО має власні наукові видання «Економіка розвитку» (категорія Б), «Управління розвитком» (категорія Б), «Молодіжний економічний вісник», «Бізнес Інформ» (категорія Б) (<http://surl.li/fvqoo>); сайт персональних навчальних систем із мобільним застосунком (<https://pns.hneu.edu.ua/>), на якому курси розділені за факультетами, додані посилання на бібліотеку, репозитарій, розклад занять, службу підтримки, електронні видання, календар подій. В ЗВО діє наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<http://surl.li/aesdz>), молодіжна організація (<http://surl.li/mdfcu>), молодіжний центр (<http://surl.li/fkhwi>). Під час зустрічі із представниками студентського самоврядування ЕГ з'ясувала, що здобувачі даної ОПП безпосередньо приймають участь у заходах як представники студентського самоврядування. В ЗВО функціонує ССК «ІНЖЕК» (<http://surl.li/mdfml>), який здійснює діяльність у тісній співпраці з кафедрою фізичного виховання та спорту, деканатами, та іншими органами самоврядування. ЕГ було з'ясовано про можливість безоплатного користуватися приміщеннями коворкінгу. Що ж стосується первинної профспілкової організації студентів, аспірантів, докторантів (<http://surl.li/fkhub>), під час зустрічі із головою цієї організації було з'ясовано, що організація здійснює підтримку здобувачів освіти у врахуванні їх інтересів і потреб

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Складовою стратегічної цілі №8 є організація та розвиток служб цивільного та протипожежного захисту університету (<http://surl.li/bfycz>), що досягається шляхом відсутності аварійних ситуацій систем життєзабезпечення ЗВО, підтримкою комфортної температури у приміщеннях університету та гуртожитках. Під час демонстрації корпусів, де відбувається навчання, ЕГ було продемонстровано бомбосховищ, куди спускаються всі учасники освітнього процесу під час оголошення повітряних тривог. В ЗВО розроблено пам'ятку послідовності дій НПП під час освітнього процесу під час сигналу «Повітряна тривога» (<http://surl.li/lyenf>). Також, в ЗВО функціонує соціально-психологічна служба (СПС) з метою підвищення ефективності навчального, наукового процесу, особистісного розвитку, захисту психічного здоров'я, соціального благополуччя здобувачів та НПП, на сторінці якої наведений план роботи, звіт роботи, телефон довіри, розташування скриньки довіри (<http://surl.li/aesyq>). Однак, для знаходження номера телефону потрібно завантажити документ, після чого з'являється можливість побачити номер та E-mail для звернення, що в нестабільному психологічному стані здійснити не завжди легко. Позитивним моментом є можливість спілкування з психологією в соціальній мережі Instagram (<https://cutt.ly/jw3eAiQA>). ЕГ вважає, що у ЗВО наявна гарна культура студентського та викладацького середовища

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка здійснюється ЗВО, зокрема, через бібліотеку (<https://cutt.ly/cw9oMrU>), яка містить електронний архів (репозитарій), де містяться автореферати, документи ЗВО, звіти наукових досліджень, періодичні видання, кваліфікаційні роботи, методичні матеріали, монографії, навчальні видання, статті та статті студентів. При цьому доступ до бази даних Web of Science та Scopus можливий з будь-якого комп'ютера в локальній мережі університету. Освітні потреби в ЗВО визначаються шляхом анкетування здобувачів, результати цих анкетувань оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО у вкладці «Якість освіти» (<https://cutt.ly/Sw9ozYdm>). Інформаційна підтримка здійснюється через веб-сайт ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua>). Організаційна підтримка забезпечується шляхом вільного доступу до розкладу (<http://surl.li/leyuy>), графіку навчального процесу (<http://surl.li/fqfdm>), сайту Персональні навчальні системи (<http://surl.li/mkzfp>). Консультативну та соціальну підтримку здобувачів здійснюють по-перше, викладачі під час освітньої діяльності. Графік консультацій НПП наведений на сайті кафедри за посиланням (<https://cutt.ly/Tw3ePdpm>) та під час зустрічей із здобувачами, вони підтвердили таку можливість спілкування. По-друге, консультації з психологом (<https://cutt.ly/jw3eAiqA>). Під час зустрічі з допоміжним персоналом, психологія підтвердила звернення здобувачів та НПП ЗВО, але студенти даної ОПП до неї за консультацією не зверталися. По-третє, соціальна підтримка надається ЗВО шляхом надання можливості проживання у гуртожитках, стан яких був продемонстрований в ході огляду матеріально-технічної бази. В четвертих, у ЗВО утворена Соціально-психологічна служба (<http://surl.li/aesyq>), яка діє на підставі Плану роботи СПС (<http://surl.li/lkftp>) та яка звітує про свої результати роботи оприлюднені на сайті ЗВО (<http://surl.li/lkfva>). Під час зум-зустрічі ЕГ дізналася, що Відділ молодіжної політики та соціального розвитку дотичний до соціальної підтримки здобувачів через організацію лекції за ОК «Вступ до фаху», де їм надаються роз'яснення щодо соціального захисту, безпеки та особливості організації освітнього процесу в умовах військового стану, що є позитивним досвідом. ЕГ відмічає зручний для навігації та змістовний сайт ЗВО та вважає, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів даної ОПП

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На сайті ЗВО утворена сторінка, яка присвячена інклюзії (<https://www.hneu.edu.ua/inklyuziya/>) та містить посилання на такі вкладки: Можливості для студентів з особливими потребами, Довідка щодо доступності та безперешкодного доступу осіб та інших маломобільних груп населення до будівель ЗВО, Порядок супроводу осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на території університету, Умови для навчання осіб з особливими потребами, Положення про організацію інклюзивного навчання, Технічний звіт щодо доступності та безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Під час огляду матеріально-технічної бази, ЕГ впевнилася в наявності пандусів та прибиралень, облаштованих для людей з особливими потребами. На зустрічі із адміністративним персоналом було з'ясовано деталі створення інклюзивного дистанційного освітнього хабу. Пояснення було надано проректором з навчально-методичної роботи. На ОПП здобувачі з особливими освітніми потребами відсутні

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (<http://surl.li/bjsex>), яке, зокрема, дає визначення таким поняттям як конфлікт, конфліктна ситуація, дискримінація, сексуальні домагання. У Розділі V Положення прописаний механізм врегулювання конфліктних ситуацій комісією, яка формується заступником керівника, складається не менше як з трьох членів і затверджується ректором на час вирішення конфлікту. На зустрічі з представниками студентського самоврядування та здобувачами ЕГ впевнилася, що вони точно ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій, знають процедуру та навели приклади із власного досвіду як вирішувалися конфлікти, свідками яких вони стали. Положення про запобігання та протидію булінгу (цькування) (<http://surl.li/bgsdb>) встановлює визначення термінів булінгу (цькуванню), насильству (економічному, психологічному, сексуальному, фізичному), в п.5 надає пояснення щодо запобігання насильству, в п.6 встановлює порядок подання та реагування на випадки булінгу. В ЗВО також діє Положення про політику запобігання, попередження та боротьбу з сексуальними домаганнями та дискримінацією (<http://surl.li/lkflz>), в п.2 якого описано організацію роботи Комісії з запобігання, попередження та боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією, в яку входить 1 представник/ця адміністрації, 1 декан/ша, 3 викладача/чки, практичний психолог, 1 представник/ця первинної профспілкової організації. Антикорупційна програма (<http://surl.li/lkfgge>), де надано основні визначення термінів (корупція, відповідальне лідерство, ділова репутація та доброчесність), висвітлено норми професійної етики (п.4), принципи антикорупційної політики та стратегічні пріоритети (п.5) та антикорупційні вимоги, обмеження та заборони (п.6). До того ж в ЗВО призначений Уповноважений з питань запобігання корупції, який діє на підставі відповідного Положення (<http://surl.li/bgsdz>), в якому прописані його завдання (п.4, п.5), права (п.7); та утворена Комісія з питань запобігання корупції (<http://surl.li/bgsdx>), основним

завданням якої є підготовка, забезпечення і контроль за здійсненням заходів щодо запобігання корупції. На зустрічах з різними фокус-групами, зокрема, зі здобувачами, ЕГ було надано інформацію, що випадків, пов'язаних із корупцією не було. Однак, в ЗВО відсутні нормативно визначені процедури врегулювання конфліктних ситуацій між керівником практики, дипломної роботи та здобувачем; порядок зміни керівника дипломної роботи, у тому числі внаслідок конфліктної ситуації. Рекомендовано окремо визначити процедуру регулювання конфліктних ситуацій між керівником практики, дипломної роботи та здобувачем. Додати порядок зміни керівника дипломної роботи, у тому числі внаслідок конфліктної ситуації

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Потужна Персональна навчальна система зі зручним інтерфейсом розширює можливості дистанційного навчання, де всі учасники освітнього процесу можуть отримувати актуальну інформацію; застосування Moodle сприяє взаємодії здобувачів та надає можливість зворотного зв'язку. 2. Наявні економічні видання, як фахові категорії Б («Економіка розвитку», «Управління розвитком», «Бізнес Інформ»), які відомі усьому науковому товариству, так і наукові («Молодіжний економічний вісник»), де можуть апробувати свої дослідження здобувачі. 3. Відділ молодіжної політики та соціального розвитку активно займається соціальною підтримкою, організуючи лекції за ОК Вступ до фаху, де надаються роз'яснення щодо соціального захисту, безпеки та особливостей організації освітнього процесу в умовах військового стану

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. В ЗВО відсутні чітко визначені процедури для вирішення конфліктних ситуацій між керівником практики, керівником дипломної роботи та студентом. Рекомендується визначити окрему процедуру для врегулювання конфліктів між керівником практики, керівником дипломної роботи та студентом, що створить умови попередження конфліктних ситуацій. 2. Відсутні встановлені правила щодо зміни керівника дипломної роботи, включаючи випадки конфліктних ситуацій. Рекомендується передбачити правила зміни керівника дипломної роботи, у тому числі у випадках конфліктів, що сприятиме забезпеченню якості освіти

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЗВО продемонстрував достатній рівень відповідності даному критерію. Серед сильних аспектів ЕГ зазначає наявність Персональної навчальної системи, що розширює можливості дистанційного навчання, а також впровадження система Moodle забезпечує зручність для здобувачів та надає можливість зворотного зв'язку. Крім цього, варто відзначити розвинену соціальну та інформаційну підтримку для студентів, а також сприятливу атмосферу для студентів та викладачів. Виявлені слабкі сторони не є критичними. З урахуванням цього, ЕГ вважає, що критерій 7 відповідає рівню В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ХНЕУ існує Положення про розроблення, затвердження, моніторинг освітніх програм (<https://cutt.ly/Xw4rKUoF>). Створення, затвердження та перегляд ОП здійснюється відповідно до нього з урахуванням Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/Vw4gY09T>). Перегляд ОП відбувається щорічно. Перегляд здійснюється з урахуванням думок та пропозицій здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/Kw4gJNU2>) та НПП (<https://cutt.ly/Vw4gKJ00>), виявлених під час регулярних опитувань. Діяльність з проведення опитувань планується на інституційному рівні – існує відповідний план (<https://cutt.ly/qw4gNf32>), який підлягає схваленню вченою радою та затверджується ректором. Як впливає з плану, передбачається проведення моніторингу ринку праці через вивчення запитів роботодавців, а також опитування випускників університету. Додатково до цього випускники, роботодавці та інші зовнішні стейкхолдери, мають можливість внести пропозиції під час громадських обговорень ОП, приклад цього для проєкту ОП на 2024–2025 н. рік – <https://cutt.ly/uw4gCouI>. Гарант освітньої програми несе персональну відповідальність за забезпечення якості навчання на ОП, своєчасне надання інформації з моніторингу і

перегляду освітньої програми (п. 6.7 Положення про організацію освітнього процесу). Як впливає з наданих ЕГ протоколів засідання кафедри менеджменту, логістики та інновацій (протоколи №16.1 від 21.05.2021; №20 від 05.05.2022; №11 від 30.01.2023 (відповідь на запит ЕГ, п. 4) обговорення ОП відбувається згідно з урахуванням результатів громадського обговорення, з запрошенням здобувачів та зовнішніх стейкхолдерів. Так чинна ОП була обговорена на засіданні кафедри 30.01.2023, де додатково до викладачів кафедри брали участь: Ілюк І.Я. – виконавчий директор ТОВ «Тубний завод», член робочої групи ОП, Васильченко О.О. – здобувачка вищої освіти, членкиня робочої групи ОП; Куприненко О.М. – начальник сектору імпорتنих та експортних перевезень ТОВ «ОМЕГА»; Литвинов І.В. – здобувач вищої освіти. Були визначені пропозиції для врахування під час чергового перегляду ОП. Далі, оновлена ОП обговорювалась та була затверджена на засіданні вченої ради факультету менеджменту та маркетингу, схвалена рішенням вченої ради ХНЕУ та набрала чинності наказом ректора ХНЕУ. Представники відділу забезпечення якості погоджують зміст ОП (п. 3.2.5 Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм (<https://cutt.ly/Xw4hNNYw>). Разом із тим, у Положенні про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм (нова редакція) не передбачено чітко встановлених термінів проведення громадського обговорення проєкту ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Як впливає з зустрічей зі здобувачами, випускниками, гарантами та НПП здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Постійний зворотний зв'язок від здобувачів забезпечується через регулярні опитування: Задоволеність якістю ОП; Навчальна дисципліна очима здобувачів; Мотиви вступу до бакалаврату. Результати опитувань щодо якості ОП за поточний (<https://cutt.ly/Hw4hIFBX>) та попередні навчальні роки (2016–2023) опубліковані на сайті ХНЕУ. Як впливає з результатів громадського обговорення пропозиції здобувачів враховується при перегляді ОП (<https://cutt.ly/Cw4hA5Y8>), протокол засідання кафедри менеджменту, логістики та інновацій № 11 від 30.01.2023. Пропозиції здобувачів є змістовними і аналізуються гарантом, робочою групою та кафедрою, щодо них ухвалюються мотивовані рішення. Так, у травні 2022 р. за пропозицією здобувачки Шпак К. було вирішено замінити ВК1 «Навчальна дисципліна технологічного спрямування» на ВК1 «Навчальна дисципліна підприємницького спрямування»; у січні 2023 р. за пропозицією здобувача Литвинова І. В. було ухвалено рішення включити до ОП ОК «Ризик- менеджмент» (протокол засідання кафедри менеджменту, логістики та інновацій № 11 від 30.01.2023). Відділ забезпечення якості освіти розробив правила та процедуру врахування зауважень та пропозицій до ОП у т.ч. тих, що надходять від здобувачів (<https://cutt.ly/Dw4hLovJ>). Проведення опитувань, систематизація та узагальнення їхніх результатів здійснюються відділом забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/hw4hnc4y>), який здійснює інформаційно-аналітичну, моніторингову, координаційну та консультативну функції. Опитування щодо якості ОП здійснюються з використанням форм Google. Передбачається залучення студентського самоврядування ХНЕУ до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП (Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, п. 2.3, <https://cutt.ly/Vw4hBlda>). Представник студентського самоврядування входить до складу вченої ради ХНЕУ (<https://cutt.ly/jw4h01A4>) та вченої ради факультету менеджменту та маркетингу (<https://cutt.ly/Qw4h9uJ4>). Органи студентського самоврядування також залучаються до процесу перегляду ОП як представники студентської спільноти у взаємодії з адміністрацією ЗВО

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ЗВО існує практика залучення роботодавців як партнерів до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. У чинній ОП представники роботодавців включені до складу робочої групи ОП (Ілюк І.Я., виконавчий директор ТОВ «Тубний завод»), запрошуються для обговорення ОП під час її перегляду (у січні 2023 р. Куприненко О.М., начальник сектору імпорتنих та експортних перевезень ТОВ «ОМЕГА»), залучаються для рецензування ОП (Русецький О.О., директор ТОВ «ОКО МАШИНА», Реджеп Евджи, генеральний директор ТОВ «EVCI PLASTIC»). Представники роботодавців внесли такі пропозиції до чинної ОП: С. Сумбатов (ТОВ ФК Сумбуд-Інвест, 2023–2024 н.р., включено освітній компонент «Менеджмент командної роботи») (<https://cutt.ly/fw4julQE>); Р. Евджи (ТОВ «EVCI PLASTIC», 2022–2023 н. р., ОК12 Світове господарство і міжнародні економічні відносини змінено на ОК12 Основи міжнародних економіки та менеджменту; за пропозицією О. Биченка до переліку обов'язкових освітніх компонентів циклу загальної підготовки внесено освітню компоненту ОК1 Історія української культури (<https://cutt.ly/3w4jy3Rp>))

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Кафедра менеджменту, логістики та інновацій збирає інформацію про випускників та розміщує її на сайті (<https://cutt.ly/8w4jovAM>), випускники ОП беруть участь в опитуваннях та громадських обговореннях (наприклад, Мягков Д.С., Пивовар Т.В.) (<https://cutt.ly/fw4julQE>). Випускники-роботодавці залучаються до проведення

практики. Водночас системної роботи з визначення типового кар'єрного шляху випускників та проблем, що виникають і пов'язані з обсягом знання та рівнем розвитку компетенцій не ведеться. У ЗВО існує окремий підрозділ – Лабораторія кар'єри (<https://cutt.ly/hw4jg3sQ>), який, проте, узагальненням та систематизацією кар'єрного шляху випускників не займається. На думку ЕГ робота щодо збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП не є системною

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час зустрічі з гарантом ОП, НПП, здобувачами, випускниками, представниками адміністративних та сервісних підрозділів ЕГ встановила, що робота з моніторингу змісту ОП та якості освітньої діяльності ведеться постійно. Так, зокрема: створюються, оновлюються та впроваджуються нові ОК; оновлюється та удосконалюється навчально-методичне забезпечення ОК у т.ч. для забезпечення навчання в дистанційному форматі; забезпечується постійне належне опублікування інформації, потрібної для здобувачів щодо ОП. Постійно ведеться робота з метою забезпечення дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами та НПП. На основі результатів щорічних опитувань здобувачів та НПП ведеться моніторинг динаміки задоволеності якістю освіти в цілому та по окремих складниках. Так, за період 2020–2024 років загальний рівень задоволеності якістю освіти збільшився з 75,7% до 88,1%, у той час, як оцінка якості викладання зросла за цей же період з 79,3% до 89,2% (<https://cutt.ly/Gw4kvBh7>). За результатами опитування здобувачів у 2022–2023 н.р. було виявлено низький рівень задоволеності здобувачів розвитком викладачами soft skills (63,2%) (<https://cutt.ly/cw4kEsX3>). Після впровадження рекомендацій робочої групи щодо розширення застосування методів викладання, які розвивають soft skills здобувачів у наступному навчальному році рівень задоволеності щодо цього збільшився до 87,1%. У опитуванні 2022–2023 н.р. було виявлено недолік у вигляді розподілу часу на аудиторну та самостійну роботу (рівень задоволеності 42,1% (<https://cutt.ly/cw4kEsX3>)). У наступному році рівень задоволеності щодо цього становив уже 80,6% (<https://cutt.ly/ww4kEoSE>). ЕГ вважає, що система забезпечення якості у ЗВО забезпечує достатню швидкість реагування на виявлені недоліки ОП

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП Менеджмент проводиться вперше, тому результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій відсутні. У ЗВО існує практика систематизації та опрацювання результатів акредитацій інших ОП з публікацією рекомендацій та заходів щодо покращення ситуації на офіційному сайті (<https://cutt.ly/Rw42Dqe1>). На думку ЕГ це є позитивною практикою в контексті забезпечення та розвитку якості освіти. Водночас ні з протоколів обговорень ОП, ні з зустрічей з гарантом та НПП не вбачається врахування досвіду акредитацій інших ОП

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ переконалася в тому, що всі учасники освітнього процесу мають спільні цінності щодо якості освіти та відчують відповідальність за її забезпечення. Зустрічі з адміністрацією ЗВО, НПП, гарантом, здобувачами, випускниками, роботодавцями та зовнішніми стейкхолдерами підтвердили їхнє розуміння важливості якості вищої освіти та наявність відповідних процедур і практик. Процедури забезпечення якості не є формальністю. У ЗВО створена рада з якості (<https://cutt.ly/iw42GLUI>) для реалізації стратегії управління якістю. ЕГ дійшла висновку, що у ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному покращенню освітньої діяльності за даною ОП

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Позитивною практикою є регулярне та систематичне відстеження якості ОП за допомогою опитувань здобувачів, НПП, випускників, систематичний аналіз запитів роботодавців, регулярна процедура перегляду ОП. 2. Визначення якості ОП відбувається комплексно за 50 параметрами, які зведені у 8 груп показників: А. Доступ до інформації щодо ОП, структура ОП; Б. Якість викладання; В. Якість оцінювання; Г. Академічна доброчесність; Д. Освітнє середовище та академічна підтримка; Е. Індивідуальна траєкторія навчання; Є. Практична підготовка; Ж. Загальне враження від програми (<https://cutt.ly/Fw5EuNhr>). 3. Наявність Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (Ради якості), метою діяльності якої є забезпечення та моніторинг реалізації стратегії Університету та політики забезпечення якості вищої освіти за участі внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Робота з відстеження кар'єрного шляху випускників ОП ведеться несистематично. Рекомендація: налагодити систематичну роботу з відстеження кар'єрного шляху випускників ОП, визначити типовий кар'єрний шлях та типові проблеми, що на ньому виникають та пов'язані з обсягом знання та набутими компетенціями 2. Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція) не передбачено чітко встановлених термінів проведення громадського обговорення проекту ОП. ЕГ рекомендує визначити в Положенні ці терміни та оприлюднювати їх на сайті у відповідному розділі

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості освіти функціонує добре. Підкритерії 8.1, 8.2, 8.3, 8.5, 8.7 дотримані повністю. Підкритерій 8.4 – рекомендовано зробити відстеження кар'єрного шляху випускників більш систематичним; 8.6 – акредитація даної ОП проводиться вперше. Загалом ЕГ оцінює відповідність критерію 8 на рівні В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця було розроблено чіткі та зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. Вони є доступними і висвітлені на офіційному веб-сайті ЗВО: Статут ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://cutt.ly/Uw4eCRlX>), Колективний договір між ХНЕУ ім. С. Кузнеця та первинною профспілковою організацією ім. С. Кузнеця на 2024-2026 роки (<https://cutt.ly/nw4eCLl8>); Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://cutt.ly/ew4eVrV4>); Положення про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://cutt.ly/kw4voMl0>); Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників (<https://cutt.ly/lw4v2KnW>); Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://cutt.ly/ew4eVJlG>); Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://cutt.ly/aw4eBaTj>) тощо. Усі зазначені вище документи, а також іншу необхідну інформацію розміщено у вільному доступі на сторінці «Документи університету» (<https://cutt.ly/Ew4eNu5L>). Проте, на сайті відсутній доступ до офіційного документу Стратегії розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця (п. 20 запиту), а представлена лише її презентація (візуалізація)

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

З метою отримання рекомендацій від стейкхолдерів ХНЕУ ім. С. Кузнеця своєчасно та достовірно оприлюднює інформацію про ОП «Менеджмент організацій і адміністрування» на офіційному веб-сайті. Проект ОП оприлюднюється на сайті в розділі «Якість освіти» вкладка «Громадське обговорення освітніх програм» (<https://cutt.ly/Ow4nEX67>) на наступний навчальний рік щодо якої всі зацікавлені сторони (стейкхолдери) мають можливість надати зауваження та пропозиції. Роботодавці під час зустрічі з ЕГ підтвердили інформацію про те, що вони беруть активну участь у формуванні ОП, їхні рекомендації розглядають на засіданнях робочої групи та кафедри. Стейкхолдери відзначили якісну підготовку здобувачів та підтвердили, що після отримання ступеня бакалавра вони володіють достатнім функціоналом та готові до працевлаштування

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП «Менеджмент організацій і адміністрування» (<https://cutt.ly/Tw4R8Bmb>), робочі програми всіх ОК (<https://cutt.ly/6w4e98gR>), силабуси (<https://cutt.ly/Pw4e4pxV>) розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. ЕГ встановила, що ХНЕУ ім. С. Кузнеця оприлюднює на веб-сайті своєчасну і повну інформацію про ОП «Менеджмент організацій і адміністрування» в достатньому обсязі на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/xw4e3R5X>). Інформація викладена в достатньому обсязі для інформування всіх зацікавлених сторін

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Доступність до ОП (її проєкту на наступний рік) та всіх попередніх варіантів програми у відкритому доступі. Крім того, наявна таблиця, що відображає пропозиції та зміни до освітньої програми; 2. Сервіс веб-сайту ХНЕУ ім. С. Кузнеця зі зручним інтерфейсом, де усі учасники освітнього процесу можуть отримувати актуальну інформацію з необхідним функціоналом і гармонійно взаємодіяти

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті відсутній доступ до офіційного документу Стратегія розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця, а представлена лише її презентація (візуалізація) (<https://cutt.ly/Zw4Twa6f>). Рекомендовано розмістити Стратегію розвитку затверджено відповідним чином у ЗВО

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні та виявлені слабкі сторони у контексті критерію 9, ЕГ дійшла висновку, що ОП Менеджмент організацій та адміністрування (бакалаврський рівень) відповідає рівню В за критерієм 9

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час фінальної зустрічі головою ЕГ було перераховано ряд позитивних інноваційних практик та перелічено ряд рекомендацій, таких, як: 1) розроблена багатофункціональна зі зручним інтерфейсом, потужна система персоналізованого навчання, яка забезпечує високий рівень поінформованості здобувача щодо змісту, вимог до вивчення окремого ОК, що розширює можливості дистанційного навчання, де всі учасники освітнього процесу можуть отримувати актуальну інформацію; застосування Moodle, сприяє взаємодії здобувачів та надає можливість зворотного зв'язку; 2) визначення якості ОП відбувається комплексно за великою кількістю показників; наявність відділу забезпечення якості, який опікується забезпеченням якості освіти і який здійснює моніторинг та аналіз якості та результативності ОП на постійній основі; наявність Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (Ради якості), метою діяльності якої є забезпечення реалізації стратегії Університету та політики забезпечення якості вищої освіти внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами; 3) фокус ОП не дозволяє відрізнити її від аналогічних програм та виокремити унікальність. Адміністрацією ЗВО докладено значних зусиль для

облаштування матеріально-технічної бази (бомбосховища, джерела альтернативного живлення, інфраструктура забезпечення цивільного захисту, засоби зв'язку), яка уможливило перехід до офлайн навчання за дозволом Військової адміністрації

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Іванова Марина Іллівна

Члени експертної групи

Пойта Ірина Олександрівна

Робул Юрій Володимирович

Торган Володимир Володимирович